

Saulėta, dieną 20°, naktį 10.
Saulė teka 7:14, leidžiasi 4:48

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIII

Price 10c

Chicago, Ill. — Antradienis, Sausio-January 19 d., 1971 m.

Kaina 10c

15

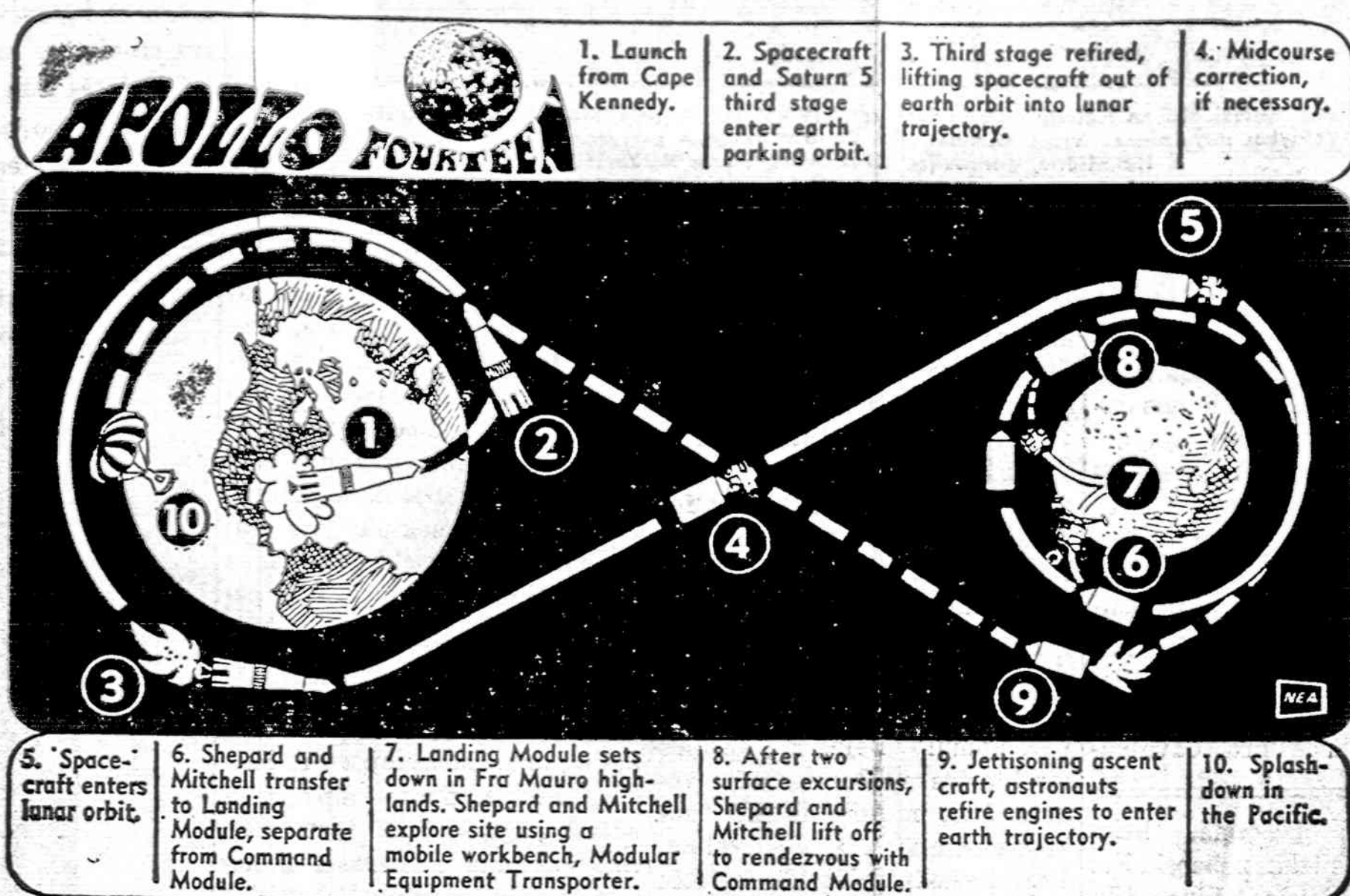
SUTARTIS, DĖL KURIOS IŠDAVĖ S. KUDIRKA

Izraelio valdžia pasmerkė terorą

JERUZALĖ. — Izraelio vyriausybė pasmerkė teroro veiksmus Amerikoje ir kitose šalyse, nors tie veiksmai ir paremia žydų reikalavimus Sovietų Sąjungai išleisti norinčius emigruoti žydus. Vyriausybė priėmė rezoliuciją, kuri džiaugiasi pasaulio žydų atbudimu ir jaunimo aktyvumu, tačiau kartu "energingai smerkia" teroro naudojimą.

New Yorke į Egipto atstovų bės įstaigą prie Jungtinių Tautų kažkas įmetė padegamąją bombą. Gaisras tuoj buvo tarnautų užgesintas ir nuostolių padaryta nedaug. Neabejojama, kad šis puolimas buvo žydų gynbos lygos narių.

Egipto diplomatas pareiškė spaudai, kad New Yorkas tapo diplomatų darbui nebeįmanoma vieta.

Šis piešinys parodo svarbiausius Apollo 14 kelionės momentus. Kelionė prasidės sausio 31 dieną. Dū amerikiečiai vėl aplankys mėnulį.

KRITIKUOJA ŽŪKLĖS SUSITARIMĄ, KURIAME AMERIKA VĖL APSTATYTA

WASHINGTONAS. — Apie lietuvių Simą Kudirką Amerikos spaudoje buvo rašyta labai daug, tačiau nieko nesimant apie tas sovietų-amerikiečių derybas, kurių metu Kudirka pabėgo iš sovietų laivo. Iš to, kas buvo rašyta, žinome, kad derybos vyko tarp sovietų žuvėninkystės valdininkų ir Naujosios Anglijos žvejų atstovų. Žurnaliste Edith Kermit Roosevelt apie tą susitarimą rašo laikraštyje "The Wanderer" straipsnyje "Fishing Agreement for a Mans Life". Ji nurodo, kad korespondentė Sarah McClendon paskutinėje valstybės departamento spaudos konferencijoje paklausė sekretorių Rogers apie žuvėninkystės derybas "Vigilant" laive, tačiau Rogers nebuvo tokiam klausimui pasirėngęs, nieko negalėjęs jai atsakyti, tačiau pažadėjęs klausimą ištirti.

Podgornas žada Egiptui paramą

KAIRAS. — Sovietų prezidentas Nikolai Podgornas lankėsi su Egipto prezidentu Sadatu Aleksandrijos uoste, kur juos sutiko didelės minios žmonių. Podgornas pareiškė savo kalboje, kad Sovietų Sąjunga neįžūrės jokių materialinių nuostolių padėdama Egiptui atmušti Izraelio agresiją ir pagerinti gyvenimo lygį. Podgornas pažadėjo Egiptui atsistoti techniku, kurie įves elektrą į kiekvieną Egipto kaimą. Sovietai padėsia ir lėšomis, nes sovietai nenorį jokio pelno iš Egipto ir pagalba teiks tik draugiškumo vedami.

Sadatas, atsakydamas Podgornui, pažadėjo amžiną Egipto draugystę, nes egiptiečiai negali pamiršti sovietų paramos, suteiktos sunkiose dienose. Aleksandrijos uoste tų kalbų metu stovėjo keli sovietų karo laivai, jų tarpe kreiseris "Leningrad".

Naujos lėktuvų bendrovių išlaidos

NEW YORKAS. — Visame pasaulyje civilinės aviacijos bendrovės turi naujų išlaidų dėl lėktuvų grobimų. Bendrovės reikalauja įtaisyti aerodromuose ir lėktuvuose naujas apsaugos priemones, samdyti saugybą. Tas gali atsiliepti į lėktuvų kainas. Sveicarija įtaise plienines duris tarp lėktuvų ir keleivių. Italija sumažino savo laivyną iš 900 laivų iki 700, kada sovietai savo — kasmet didina. Admirolas pavadino sovietų povandeninių laivų jėgą rimta grėsme Amerikai, kurios krančius nuolat patruliuoja sovietų laivai.

SAIGONAS. — Amerikos karo lėktuvai puolė šiaurės Vietnamo tris priešlėktuvinių raketų baterijas, dar prieš joms apšaudant amerikiečius. Amerikos lėktuvai skrido bombarduoti Laos-Šiaurės Vietnamo pasienio, kur eina komunistų tiekimo keliai. Lėktuvai pastebėjo, kad prieš radaras juos seka ir apšaudė radaro ir raketų įrengimus.

WASHINGTONAS. — Gynbos sekretorius Melvin Laird pareiškė, grįžęs iš Vietnamo, jog gandai, kad jis rengiasi pakeisti vyriausią karo vadą Vietnamo gen. Abrams yra nepagrįsti.

Britanijoje šiandien turi prasidėti pastininkų streikas. Žmonės paskutinėm dienom laisvą apgulę pašta, siųsdami laiškus ir siuntinius prieš streiką. Visa eilė britų darbo unių reikalauja didelių algų pakėlimų.

— 1970 metais okup. Lietuvoje pastatytas antrasis filmas, "Tas prakeiktas nuolankumas". Filmą pastatė A. Dausa, scenarijų pagal J. Tumo-Vaižganto "Dėdės ir dėdienės" motyvus. Filmas priimtas rodyti ir Sovietų Sąjungos ekranuose. (E)

— Lietuvoje pasirodė, rusų kalba, Dr. Kosto Navicko 139 psl. knyga apie Lietuvą ir Antantę. Stengiamasi įrodyti, kad Vakarų valstybės tuometinę Lietuvą, 1918-20 metais, siekė nustatyti prieš Rusiją. (E)

V. VOKIETIJOJE DIDĖJA OPOZICIJA KANCLERIO BRANDT RYTŲ POLITIKAI

WASHINGTONAS. — Senatorius Edmund Muskie, sugrįžęs iš savo kelionės, atsisakė pasakyti korespondentams, ar ta kelionė reiškia rinkiminės kampanijos pradžią. Sen. Muskie paskutinis sustojimas (jis aplankė Izraelį, Egiptą, Sovietų Sąjungą ir V. Vokietiją) buvo Bona. Čia jis pareiškė, kad Vokietijos bandymas pagerinti santykius su Rytų Europa yra konstruktyvus ir remtinas. Jis rėmė kanclerio Brandto politiką prieš savo kelionę, o dabar ta parama dar padidėjusi. Senatorius pradėjo, kad ir Amerika turėtų žengti santykių su Rytų Europa sunormalinimo kryptimi.

Kancleris Brandtas papasakojo sen. Muskie apie sunkumus gerinant santykius su Rytais. Berlynas vis lieka svarbiausia kliūtimi. Komunistų vyriausybės Berlyne, Varšuvoje ir Maskvoje nesistengia gerinti santykių ir tuo padėti Brandtui gauti pritarimą naujoms sutartims Bonos parlamente.

Vakarų Vokietijoje Brandto "ostpolitik" turi daug priešių. Vakar buvo pranešta, kad dešinieji vokiečių ekstremistai planavo kanclerį Brandtą nužudyti, kai jis keliavo į Keniją atostogų. Nužudymas turėtų būti taip organizuotas, kad atrodytų lyg nelaimingas atsitikimas. Tačiau kuri draugiška vyriausybė išpildyti Vokietijos vyriausybės ir sąmokslas buvo išaiškintas.

Vokietijoje daug kas tikėjosi iš Brandto politikos didesnių rezultatų. Jį parėmė ypač didieji biznieri, kurie laukė naujų biznio sutarčių su Rytų Europos valstybėmis. Pramonės vadams rūpėjo naujos rinkos, todėl jie pritarė Brandto sutartims su sovietais ir su Lenkija. Dabar aiškėja, kad tų naujų rinkų dar nėra. Opozicija kaltina Brandtą, kad jis daug pažadėjo komunistinėmis šalimis, pats nieko iš jų negaudamas.

Paskelbta statistika rodo, kad per pirmus 1970 metų šešis mėnesius V. Vokietijos eksportas į Rytų Europą, įskaitant Rytų Vokietiją ir Jugoslaviją, siekė 960 milijonų dolerių, kas yra tik truputį daugiau už Vokietijos eksportus į švediją. V. Vokietijos importas iš komunistinio bloko valstybių siekė 740 mil. dol., kas yra apie trečdalis to, ką Vokietija įsivežė iš Olandijos.

Didesnei prekybai trukdo komunistų ekonominės organiza-

cijos Komekono nuostatai, kurie leidžia savo nariams su bloke nedalyvaujančioms valstybėms prekiauti tik 30 nuosimėčių visos prekybos ribose. Patys sovietai žiūri tik, ką iš Vokietijos gauti ir tik labai palankiomis sąlygomis. Sovietai norėjo, kad vokiečiai pastatytų jiems sunkvežimžių fabriką ir norėjo pusės visų 270 milijonų dolerių gauti ilgalaikėmis paskolomis. Kitos komunistinės valstybės mažai teturi užsienio valiutos, todėl vokiečiai bando naudoti mainus. Rumunija, gavusi iš Siemens bendrovės du turbinas, apmokėjo už jas mėsos konservais, daržovėmis ir cigaretėmis. Tuos produktus vokiečių darbininkai naudoja Siemens fabriky valgyklose.

Gdanskio darbininkai vėl streikuoja

GDANSKAS. — Šiame Lenkijos mieste, kur prasidėjo prieš kalėdinės riaušės, uostų darbininkai vakar vėl padėjo įrankius ir pradėjo sėdėjimo streiką. Darbininkai vis reikalauja, kad iš Varšuvos pas juos atvyktų komunistų partijos vadas Gierekas premjeras Jaroszewicz. Su vietiniu partijos vadu Kociolek jie atsisako kalbėti.

Gdanskio uosto darbininkams buvo po riaušių padidintos algos, tačiau buvo padidintos ir darbo normos. Kiekvienas darbininkas už algų pakėlimus, kurie siekia nuo 8 iki 29 dol. per mėnesį, dabar turi daug daugiau dirbti. Su tuo darbininkai nesutinka ir streikuoja.

Morgan Trust bankas sumažino už paskolas nuosimėčius iki 6%.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Praeitą savaitgalį Philadelphia vyko naujai išrinktos JAV LB tarybos posėdis. Dar nebuvo nei vieno taip silpnai suorganizuoto tarybos posėdžio, kaip pastarasis. Bendruomenės vadovai buvo labai nepatenkinti, kad Altas pirmiausia tarėsi su Vliku, o tikrai vėliau su kitomis organizacijomis. Prel. Balkunas pirmą kartą pasakė JAV LB vadovybei taisybės žodį: "Bendruomenė niekam nieko neduoda, bet tik tiktai žiūri, iš kur galima daugiau gauti. Altas remia Vliką, bet JAV LB niekam nieko neduoda". Alto pirmininkas Dr. Bobelis keliais atvejais užpylė šalto vandens ant bendruomenės vadovybės planų lengvai pasipirigauti.

◆ Sveicarijoje sudužo Bulgarijos keleivinis lėktuvas. Žuvo 37 keleiviai, tik du liko gyvi.

◆ Lenkijoje Gdanskio darbininkai reikalauja ne tik sumažinti darbo normas, bet reikalauja pašalinti du miesto komunistų partijos pareigūnus.

◆ Bethlehem Steel bendrovė, pakėlus kinas 12%, vakar paskelbė, kad pakėlimai bus tik šeši su puse nuosimėčio.

◆ Izraelis vėl pasiskundė, kad Egiptas sulaužė paliaubas, pasiųsdamas keturis lėktuvus į rytus nuo Suez kanalo.

◆ Sen. McGovern formaliai paskelbė, kad jis — kandidatas į prezidentus.

◆ Vakar Alabamaos gubernatorius George Wallace pradėjo naują tarybos kadenciją.

◆ Sovietų Sąjungoje artėja teismas rašytojui Anatolijui Levinui, kuris "skleidęs šmeižtus prieš sovietų sistemą".

◆ Velionis Illinois valstijos sekretorius Paul Powell mirė, palikęs kishėją turėję virš 4,000 dol. Jis niekada mažiau su savim nesinešiodavęs kaip 1,000 dol.

WASHINGTONAS. — JAV vyriausybė atsisako sumokėti Urugvajaus teroristams milijonų dolerių už amerikiečio dr. Claude Fly paleidimą. Jis Urugvajuje buvo pagrobtas prieš 6 mėn. Valstybės departamentas pareiškė, kad tokios sumos sumokėjimas tik paskatintų ateityje naujus pagrobimus.

PRASIDEDA GINČAI DĖL ALIASKOJE PLANUOJAMOS ŽIBALO LINIJOS

WASHINGTONAS. — Neseniai kongrese vyko labai karšti ginčai dėl transporto lėktuvų, kurie galėtų pakenkti aplinkai. Gamtos mylėtojai, vadovaujami sen. Proxmire iš Wisconsin, sėkmingai sulaukė lėšas tokiam milžiniškam lėktuvui. Dabar kova prasidės dėl dar didesnio projekto — žibalo vamzdžių linijos per Aliaską. Vidaus reikalų departamentas po dviejų metų studijų paskelbė 195 puslapių raportą, kuriame pripažįsta, kad tokia žibalo linija negalės nepakenkti Aliaskos florai ir faunai, tačiau raportas rekomenduoja žibalo liniją statyti, nes nafta reikalinga Amerikos ekonomikai, ji būtina Amerikos saugumui, stiprumui ir augimui. Gamtos mylėtojų organizacijos rengiasi prieš šią liniją kovoti, nors ją remia turtingos žibalo bendrovės ir patys Aliaskos gyventojai, kurie iš savo žibalo tikisi daug pajamų.

Septynios žibalo bendrovės jau planuoja ir rengiasi statyti vamzdžių liniją iš Prudhe įlankos iki Valdez uosto, Prince Williamo įlankoje, 800 mylių ilgu. Linija kainuotų virš bilijono dolerių. Ji tačiau padėtų išnaudoti didelius naftos šaltinius, kurie verti 60 bilijonų dolerių.

Trys gamtos globos draugijos gavo iš teismų šio projekto suilaikymą. Jos nurodo, kad naftos vamzdžiai nuo pompų energijos ir nuo skysčių judėjimo siekia iki 180 laipsnių šilumos. Vamzdžiai eidami per amžinų šalčių sukaustytas Aliaskos sritis sušildys žemę, paleis gruodą, žemė ims smukti, vamzdžiai trūkinėti, žibalas išsilies į žmogaus rankų nesužalotus Aliaskos plotus, išžudydami žvėris ir žuvis. Šilti vamzdžiai pakenksia šalto klimato augmenijai ir gyvūnams.

Žibalo bendrovės ir vidaus reikalų departamento raportas neigigia, kad tokių pakitimų pasiūlykys. Tik 52 nuosimėčiai visos linijos bus galima paslėpti po žeme. Kita dalis eis žemės paviršiumi. Vamzdžiai perkirs Aliaskos briedžių, karibou mišragrįs traktus. Vamzdžių statybai reikės nutiesti 375 mylias naujų kelių. Visa tai pakenks nesuteptai, nesužalotai Aliaskos gamtai.

Žibalo bendrovių konsortiumas skelbia Amerikos spaudoje apmokamus didelius skelbimus, kuriuose žada imtis visų priemonių išsaugoti Aliaskos gamtą. Sakoma, kad linija bus tiesiama po žeme tik tokiose vietose, kur yra sausas žvyras, kur linija neugrims ir sušildytą pašalą. Tokios vietos bus rūpestingai apsaugomos Aliaskos augalais. Ten

KAIP "DARBININKŲ IR VALSTIEČIŲ" VALDŽIA ŠAUDĖ LENKŲ DARBININKUS

Vaidžiai iš sukilimo Pamario miestuose

Amerikos lenkų susivienijimo dienraštis "Dziennik Zwiazkowy" sausio 9 d. skiltyje "Z Dnia" rašo:

"Atvykę iš Lenkijos su asaromis akyse pasakoja apie gruodžio mėnesio žygdarbius, ką padarė žiauriojo Šiaurės caro Varšuvoje pasodintos "darbininkų ir valstiečių valdžios" samdinių ordos. Dėl Vakarų valstybių kvailumo ir naivumo "Katynų kultūra" paplito visoj centrinėje Europoje. Beveik kiekviena skerdynių auka lenkų Pajūrio miestuose žuvo nuo kulgos ir pakaušį arba į kairę krūtinės pusę. Išdavikas premjeras (Cyrankiewicz) liepė šaudyti. Jau nūcarai milicijos uniformose įsakymą išpildė su nepaprastu atsidavimu, šaudydami ne į kojas, bet į galvas arba širdis. Daugumoje atvejų kulgos pataikė aukas iš užpakalio. Tai aiškus įrodymas, kad šaudyti į bėgančius. Nužudyti palaikę gimimės neatidavė, bet sumetė į duobes ir apkasė žemėmis. Taip kalba atvažiuosieji.

Jau dvi savaitės kaip mūsų broliai, seserys, pusbroliai ir pusseserės veltui beldžiasi "liaudies valdžios" biurų duris, norėdami patirti ar vyras, žmona, sūnus arba dukterė randasi kalėjime ar masiniame kape už miesto. Kiekvienoje "darbininkų ir valstiečių valdžios" įstaigoje darbininkai ir jų žmonos suguduria su brutaliu elgesiu. Blogiau negu vokiečių okupacijos laikais, kadangi gestapo nors painformuodavo apie kurio nors artimo mirtį.

"Savo akimis matęs liūdintį kas pasakoja, kaip vienas senas Gdynės laivų statyklos darbininkas apsisverkė kaip vaikas pa-

sakodamas, kaip jis kelia "nuo Ainošiaus prie Kaiposiaus" klausinėdamas apie savo vienintelį sūnų, kurs įvykių dieną išėjo iš namų ir negrįžo.

Lenkiškų enkavedistų provokacijos

Kai Dancige liejosi kraujas, Gdynėje buvo ramu. Staiga į laivų statyklą įpuolė grupė tartum darbininkų ir pradėjo padegioti įmones. Juos sulaukė darbininkai ir grasindami pakarti pareikalavo pasakyti kas jie yra ir kas jiems liepė kurti gaisrą? Pasijutę pagauti šie prisipažino esą UB (UB tai lenkų NKVD) funkcionieriai ir norėję padegti laivų statyklą, kad valdžia gautų pretekstą represijoms. Į Gdynę iš kažkur atsuntė kariuomenės dalinių, bet kareiviai atsiskė šaudyti į minias.

Sukilimas buvo apėmęs Gdynę, Sopotą, Slupską, Elbingą, Dancigą ir Štetiną. Kiek žmonių žuvo, kol kas tikrų skaičių niekas nežino. Žmones šaudyti įsakė Cyrankiewicz.

Lenkai turi nuosavą budelį

Antrastė "Na šypkie visio spokoino" Londono lenkų laikraštis Dziennik Polski apie "premjero" Cyrankiewicziaus "ukazą" šaudyti darbininkus rašo:

Iki šiandien Poznanė neužmiršo Cyrankiewicziaus jo posakio apie prieš Liaudies Lenkiją pakeltų rankų nukapojimą. Vargu kada nors jam bus užmirštas pasakytinis įsakymas šaudyti "chuliganus ir avantiuristus" (tai Cyrankiewicziaus pavadinimas darbininkus, sukilėlius). Nežinoma, kiek sužeistų krito Gdansk, Sopot, Gdynė, Slupsk, Elbing, Štetino gatvėse, bet Cy-

Garbės svečiai uždegė Kalėdų eglutės žvakutes. Iš kairės: Majoras Jonas Valiūnas, Krašto Valdybos pirmininkas, visos Kanados PLB Centro Valdybos sekretorius Kazys Baronas iš Hamiltono, gimnazijos direktorius Vincas Natkevičius. Nuotrauka kun. Jono Dėdino

KALEDŲ EGLUTĖ LIETUVIŲ GIMNAZIJOS

Kalėdų eglutės rengimas gimnazijoje yra lygiai tiek pat senas ir savaime suprantamas dalykas kaip ir pati gimnazija, arba joje pravedami Vasario 16-sios minėjimai.

Kalėdų eglutė gimnazijoje turėjo dar ir kitą ypatingą paskirtį: ją rengiant gimnazijon susirinkdavo mokinių tėvai, giminių ir pažįstami, Vokietijos lietuvių bendruomenės veikėjai. Susirinkusieji pasigrožėdavo ka-

rankieviciaus įsakymas lieka faktas, kurio niekas nebeapkeis... prie žilosios Vislos išdygo tikras, neimportuotas žudikas. Nėra reikalo kaltę versti Sėrovui nei Rokosovskiui — jau turim nuosavą. Ir ne bet ką: valstybės galvą!" rašo D. P.

Varnas nuo mieto, kitas į vietą

Pirma buvo šūviai, paskui žemės drebėjimas valdžioje, Centro Komitete, Politiniame Biure. Vieni monolitai nuvirto, jų vietose kiti atsistojo. Niekas nepasikeitė. Vietoje Gomulkos — Gierėkas, vietoj Klisko — Mocaras, vietoj Staleckio — Kociolekas. Jau pati sudėtis nieko gero nežada.

Mauras atliko savo...

Vokiečių žinių agentūra iš Varšuvos praneša, kad apie Vladislovą Gomulką Lenkijoje nieko nebegirdėti. Atrodo, tartum tas partijos šefas, kurs savo šalies likimą pokario metais yra stipriausiai paveikęs, niekuomet negyveno. Po gruodžio 20 dienos dramatiškojo CK posėdžio ir Edvardo Gierėko nauju pirmuoju sekretorium išrinkimo, ketletą dienų vėliau jau atrodė, kad Gomulkos era yra labai toli pasilikusi.

lėdine programėle, pasiinformuodavo gimnazijos einamais reikalais, jos bėdomis ir pasisekimais, pasidžiaugdavo lietuvišku kultūros ir mokslo židiniu. Aplinkinių laikraščių reporteriai ir fotografai iš anksto rezervuodavo vietas savo laikraščiuose aprašyti šiam parengimui.

Beveik visi, kuriems rūpi gimnazija ir jos gyvenimas, tikėjosi šiais metais būsiant panašiam parengimui. Deja, gimnazijos direktorius su bendrabučio vedėju šiais metais nutarė "su-krikščioninti" Kalėdų eglutę. Esą, ligisolinės Kalėdų eglutės šventės formos nuvertino pačią Kalėdų prasmę. Šitokį argumentą galima suprasti, bet jam pritarti — vargu ar kas sutiks! Kitos priežasties šiam Kalėdų eglutės "reformavimui" nereikia ieškoti už kalnų...

Turint omeny dabartinės Vokietijos vyriausybės užmojų: "eiti su vėliu riestauti", galima suprasti, kam dar ši reforma buvo reikalinga. Nežinia kuris iš šių argumentų gimnazijai buvo svarbesnis, bet Kalėdų eglutė buvo suruošta tik mokiniams su keletu svečių, tačiau nepakviečiant nei mokinių tėvų, nekabant apie žurnalistus: "tylesnis būsi — toliau nuvažiuosi" pasimokė rusiškos išminties lietuviškos gimnazijos vadovai!

Kalėdų eglutės eiga buvo iki minimumo suprastinta. Lygiai 18 val. mokiniai buvo sukviešti į šventiškai papuoštą salę. Pačioj pradžioj sugiedoj choras dvi kalėdines giesmes. Deja, mokinių skaičius paskutiniuoju laiku yra tiek sumažėjęs, kad chorvedžiui p. Motgabiui pasidarė iš tikrųjų sunku sudaryti balsingą ansamblį; bet ilgą laiką repetavę choristai maloniai nuteikė susirinkusius. Visi giedoj kartu "Tyli naktis, šventi naktis!" Pirmos klasės mokinė Danguolė Jurgauskaitė padėklamavo "Varpai gaudžia" ir antros klasės mokinys Joachimukas Jucikas — "O ta Kalėdų dovana". Vėl visi giedoj viena Kalėdų giesmę.

Antros klasės mokinys Joachimukas Jucikas dēklamavo eilėraštį "O ta Kalėdų dovana". Nuotrauka kun. Jono Dėdino

jo kaip malonu jam yra apsilankyti lietuviškoj gimnazijoj; čia jis, esą, jaučiasi kaip Lietuvoje, lyg kad būtų savųjų tarpe. Ši lietuviškoji atmosfera jį labai maloniai nuteikusi. Ir jis įteikė mūsų direktoriui auką naujam bendrabučiu statyti. Pagaliau pasirodė mažesniųjų laukiamas Kalėdų senis; atrodo, kad anapus niekas nepažįsta kosulio valsty, kadangi senelis nutraukdavo savo kalbą ir pradėdavo ilgą kosulį... Visi susirinkusieji buvo gausiai apdovanoti, ir tuo buvo baigta oficiali šventės dalis. Paskutinis šio vakaro kalbėtojas buvo jau minėtas p. Fr. Skėrys. Būdamas kaip ir visais metais eglutės rengėjas, jis nuširdžiai padėkojo visiems prie šventės prisidėjusiems; išskėlė ypatingai virėjas, kurios nevengė

jokių sunkumų ruošdamos kūčių patiekalus. Dėkojo chorvedžiui p. Motgabiui ir choristams, kurie šiais metais vėl kalėdiškai nuteikė savo klausytojus. Pagaliau kalbėtojas išskėlė pačią pagrindinę gimnazijos problemą — mokinių trūkumą ir paprašė mokinius pasiteirauti naujų mokinių. Po maldos išsiskirstė mokiniai ir svečiai.

Kiek tokia šventė buvo krikščioniškesnė, labai sunku pasakyti. Žinoma, mokiniai gimnazijoje jaučiasi esą didelė šeima, bet man atrodo, kad tėvų atsilankymas nebūtų sugrįžęs šito šeimyniškumo pojaučio.

Abiturientas
Ričardas Palavinskas

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
NAUJIEŠOJE, — TURI GERIAUSIĄ
PASISEKIMĄ BIZNYJE

Mokytojas Fr. Skėrys, kuris jau 16 kartų organizavo Kalėdų eglutės Vasario 16 gimnazijoj — vadovavo Kūčių ir Kalėdų eglutės programai — tarė užbaigos ir padėkos žodį. Nuotrauka kun. Jono Dėdino

What makes a man leave the people he knows, the home he made, even the language he speaks, to come here?

A better way to live. Where an ordinary man can do the things he thought were just for others. Where a man can own his own home. Maybe with a back yard and a fence. Where a man can give his children an education. A good one at that. This is American living. And there are waiting lists, ten feet tall, of immigrant families waiting to come here. Most of us know about the good things around here. Although sometimes we forget. So what are we supposed to do? Well, for one thing, we can invest in our country. Not everyone can boast that. Invest in U.S. Savings Bonds. They help make America economically strong. And there's nothing wrong

with a little old American pride. For another thing, Bonds help you. They grow at a guaranteed rate, so you'll have a nice bundle for some rainy day. What's more, Savings Bonds are easy to buy. You can pick them up where you work in a Payroll Savings Plan. (Someone else does the paper work.) Or you can buy Bonds where you bank. When a family leaves behind an old familiar way of life to start a new one, there are some reasons. Reasons you might like to invest in.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds

NAUJIEŠOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame jums už mūsų parodytą pasitikėjimą. Mes norime būti jums naudingi ir ateityje.

Saskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4040 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE: 254-4470

5%

Passbook Savings All accounts compounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė, Apie senus laikus, Kai atvairai ir laumės Skrajojo po laukus... S. Petersonienė

Poėja ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar krikštavimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVYNUKES, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, SOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratės Eadukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Simankieviciaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUME DAUME, 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingas laumes Tėvų Zemeje. Labai gražus leidinys, didelio formato, keturis viršeliais, gausiai dail. J. Kibaro iliustruota, 64 psl., kainą 5 dol.
5. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.
6. Tytuolis, TEN, KUR NEMUMAS BANGUOJA. Skaitymai, gramatika, tėvyinės pažinimas dainos. Gausiai iliustruota, keturis viršeliais, 217 psl. Labai tinkama vaikams, kur nėra literatinių mokyklų. \$3.00.
7. Juozas Svaistas, ŠAUNUS PENKETUKAS, apyskaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, keturis viršeliais, pūkus 77 psl. leidinys. \$3.00.
8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai. Eilėnuo padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemčiai bendravo su savo dievais, 64 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuoja vaikams perkamas dovanas — pusę knygu, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukščiau.

NAUJIEŠOS

1739 So. HALSTED ST. CHICAGO, ILL. 60608.

BENDRUOMENĖS VAIRUOTOJAI RENKASI DARBO SESIJON

Lietuvių Bendruomenės šėšioji Taryba, išrinkta praejusio metų pavasarį, savo kadenciją pradėjo spalio 21 — 25 d. d. Clevelande, pirmoje Tarybos sesijoje.

Šioje Taryboje sutinkame jaunų, naujų veidų, tačiau gyvai besidomintių Lietuvių Bendruomenės idėjomis. Jau pirmoje sesijoje padvelkė nauji vejai ir užuominos, kad Taryba turi būti darbinga, turi jos nariai aktyviai įsijungti į Lietuvių Bendruomenės darbų planą bei jį vykdyti. Toje pat sesijoje buvo susitarta antrąją Tarybos sesiją sušaukti iki 1971 m. balandžio mėn. 15 d., kur būtų išspėsti LB vieno įstatų pragrafo pakeitimas ir Tarybos narių skaičiaus padidinimo klausimai, kurie paskutinėje sesijoje sukėlė nemažą ginčą.

Sesijoje išrinktas Tarybos prezidentas: pirmininkas inž. Vytautas Kamantas, vicepirmininkai dr. Antanas Razma, dr. Edmundas Lenkauskas, dr. Stasys Matas ir sekretorius Vaclovas Kleiza, tuojau po sesijos ėmėsi konkrečių darbų. Jie daugiau buvo formalumus liečią, tačiau skubūs ir reikalingi.

JAV LB Centro valdybos pirmininkui inž. Vytautui Volertui sudarius centro valdybą, Tarybos Prezidiumas ją pristatė Tarybos nariams patvirtinti korespondenciniu būdu. Naujoji Centro Valdyba absoliučia balsų dauguma Tarybos narių buvo patvirtinta ir ji pradėjo eiti pareigas.

Pirmoje sesijoje buvo išrinktas LB Garbės Teisimas. Lapkričio mėn. 22 d. Chicagoje, įvyko pirmasis Garbės Teismo posėdis, kuriame pirmininku buvo išrinktas prityręs visu-

menininkas, teisininkas Jonas Našliūnas, nariai — Arvydas Barzdukas, kun. J. Borevičius S. J., Zigmas Dailidka ir Bronius Kvilyks. Tai rimti, su visuomeninio gyvenimo patirtimi žmonės stovės tris metus šios garbingos institucijos sągijoje. Iki šiol, atrodo, Garbės Teisimai veikė neturėdami atitinkamo, Tarybos patvirtinto, statuto. Naujasis Garbės Teisimas tokį statutą paruošė ir jis bus pateiktas Tarybos antrajai sesijai patvirtinti.

Centro Valdybos pirmininkui inž. Vytautui Volertui paprašius antrąją Tarybos sesiją šaukti sausio mėn. 16 — 17 d. Philadelphiaje, Tarybos prezidiumas atsiklausė visų Tarybos narių nuomonės ir prašė pasisakyti dėl siūlomo laiko ir vietos. Iš gautų Tarybos narių atsakymų paaiškėjo, kad dauguma Tarybos narių (34) pasisakė už siūlomą datą ir 28 nariai pasisakė už Philadelphia, taigi antroji šešiosios Tarybos sesija įvyko sausio mėn. 16 — 17 d. d. Philadelphiaje.

Šiai sesijai buvo pramatomas sekanti darbotvarkė: JAV LB įstatų 34 § keitimas, dabartinės Tarybos sudėties praplėtimas, Centro Valdybos veiklos planų ir samato svarstymas bei priėmimas ir JAV LB lėšų klausimas.

Pirmieji du klausimai buvo liečiami pirmoje Tarybos sesijoje ir specialiojo įstatų keitimo komisija šį klausimą pristatė Tarybai jau gerai išmąstyta. Neabejojama, kad šis paragrafas bus pakeistas ir Tarybos sudėtis papildoma, nes panašūs vejai jau dvelkė ir praėjusioje Tarybos sesijoje.

Idomu bus išgirsti naujosios Centro Valdybos paruoštus

Lietuvių bendruomenės vairuotojai, Chicagoje, rūpestingai sprendžia artėjančias bendruomenines problemas. Iš kairės į dešinę: dr. E. Lenkauskas, LB Tarybos prezidiumo vicepirmininkas, Vaclovas Kleiza — sekretorius, Romas Sakadolskis II PLJ Kongreso rengimo pirmininkas, PLB Valdybos pirmininkas Stasys Barzdukas ir LB Tarybos prezidiumo pirmininkas inž. Vytautas Kamantas. Toliau dr. St. Matas — Tarybos prezidiumo vicepirmininkas.

darbų planus ateinančių trejų metų veiklos laikotarpiui. Čia kiekvienas CV narys, atstovaujantis nars darbu šakiai duos savo darbų planus. Paprastai naujos jėgos bando kūrėti naujesnį, patrauklesnį inėstį į savo darbų sritį.

Lietuvių Bendruomenė stiprėja ir auga, tiesa, pamažu, tačiau ji yra gyva ir reikšmingas veiksnys lietuvių išeivijos gyvenime.

Lietuvių Bendruomenės veikimo plotas yra didelis ir yra galimybės plačiai reikštis bendruomenininkams įvairiuose srityse. Tik reikia ryžto ir korektių darbų, ko neabejojama, sieks ir naujosios Tarybos nariai.

Pirmoje sesijoje vyraavo mintis: darbo visiems Tarybos nariams! Buvo pasiūlyta visus Tarybos narius įjungti į keletą specialių komisijų, kuriose Tarybos nariai sesijos metu svarstytų, paruoštų tų sričių planus ir juos pateiktų sesijos plenumui padiskutuoti, priimti ar atmesti.

Tarybos prezidiumas ir komisijų sudarymo darbą gerokai pa-

varė pirmyn, korespondenciniu būdu Tarybos dauguma narių pareiškė norą, kokioje komisijoje norėtų dirbti ir šioje sesijoje Philadelphiaje jau veikė komisijos. Tuo reikalu Tarybos nariams prezidiumas išsiuntė ir smulkesnes informacijas. Tai, atrodo, gera naujovė. Kiek ji praktiškai bus veiksminga, parodys netolima ateitis. Bet bandyti reikia, o komisijose dirbą Tarybos nariai jau turėtų pareigą ir atsakomybę rūpintis tos srities darbais. Sudarytos šios komisijos: švietimo reikalų, Kultūros, Ekonominio - Finansinių, Jaunimo, Politinių - Informacinių ir Organizacinių - Administracinių reikalų komisijos, kurios veiklą ne tik sesijos, bet ir sesijai pasibaigus, atseit būtų nuolatinių komisijos. Komisijų darbams aptarti yra paruoštos komisijų Darbo Taisyklės.

Apie šių komisijų darbų našumą bus daugiau galima pasisakyti tada, kai jos praktiškai pradės veikti. Tuo tarpu tenka palinkėti, kad komisijos Lietuvių Bendruomenėje, jos stiprėjimui ir uždavinių sprendimui būtų kuo naudingiausios.

Tarybos prezidiumas šiuo metu rodo gražią veiklos kryptį, nuolat informuoja įvairiais reikalais Tarybos narius aplinkraščiais, ir sparčiai ruošiasi Tarybos antrajai sesijai.

Centro Valdybos pirmininkas inž. Vytautas Volertas artėjančiai šiais metais IV Dainų šventei vadovauti pakvietė dr. Gediminą Baluką, o IV Tautinių Šokių šventei — dr. Leoną Kriauciūną.

Šie abu vyrai yra energingi visuomenininkai, prisitarnantys darbe neatlaidūs ir turį šiose srityse patirties.

Dr. Gediminas Balukas varė ir varo gilią vagą Lietuvių Fondo organizaciniame darbe, o dr. Leonas Kriauciūnas, nepaprastai gerai suorganizavo ir pravedė III-ją Tautinių šokių šventę ir Lietuvių Tautos Genocido parodą bei plačiai reikišias įvairiose kultūrinio gyvenimo srityse.

Šie abiejų švenčių rengimo komitetų pirmininkai žymiai palengvins ir Centro Valdybos darbus.

Pažymėtina, kad Dainų šventės ruošimo pirmininkas dr. G. Balukas jau sudarė komitetą ir komisijas ir savo darbą pradėjo. Dainų šventė įvyks šių metų liepos mėn. 4 d. Chicagoje. Tai bus didelis šių metų kultūrinio gyvenimo įvykis. Tam sparčiai ruošiasi suaugusių ir vaikų chorai ir šventėje dalyvaus iš viso per 2000 dainininkų.

Grįžtant prie Tarybos sesijos, pažymėtina, kad šioje sesijoje buvo svarstomi ir LB lėšų teikimo klausimai iš esmės, neaplenkiant, kaip darbotvarkėje pažymėta, ir Vasario 16 proga. Šis klausimas buvo aptartas V Tarybos vienoje sesij-

Atsiųsta paminėti

AMERIKOS LIETUVIŲ BALSAS 1945—1970. Lietuviai lietuviams radijo bangomis. Gražiai išleistas skoningai iliustruotas Detroito lietuvių radijo vandenio 25 metų egzistavimui paminėti jubiliejinis stambaus formato, 28 puslapių su aplanka vienkartinis leidinys, kuriame aprašyta šios Detroito lietuvių kultūrinės įstaigos įsisteigimo istorija, vedėjai, pranešėjai, bendradarbiai, rėmėjai ir kt. Leidėjas Amerikos Lietuvių Balso Radijo Klubas Detroito; spaudė Galinda Press Clevelande.

Juozas Tininis, DAILININKO ŽMONA. Romanas. Lietuviškos Knygos Klubas leidinys. Giedrės Vaitienės apylankas, 218 pusl., kaina \$5. Romane tūlas išvardo lietuvis Algis Vilmantas pasakoja savo nuotykius "meilės beieškaant" po Australiją ir kitas "nepadalytas". Tai jau atrodo pasisekęs mėginimas išplaukti į "placius vandenius". Apie autorių aplankoje pasakyta, kad tai "klasikinės humanistinės ir kalbininkas rašo erotinį romaną. Jo personažai, tarsi klasikinės statulos, yra nušviesti pietinės saulės... Meilė, erotiškai motyvuota, čia yra aiški ir galinga, kuriai neįstengia atsispirti nei kultūrinės, nei tautinės vertybės..."

joje, tačiau vis kėles ginčų mūsų spaudoje. Taryba, matyt, norėjo šį klausimą dar kartą persvarstyti.

LITUANUS. The Lithuanian Quarterly (1970), Vol. 16, No. 3. Redaktoriai: Antanas Klimas ir Ignas Skrupskelis. Red. štabas: Jonas Bagdonas, Jonas Kucėnas ir Zina Morkūnas.

Tekste: Alfonso Šešplaukio: Šešpyro bruožai lietuvių literatūroje; Arvidas Ziedonis: Dabartinės temos sovietų (okupuotos) Latvijos literatūroje; Danguolės Sadūnaitės: Poezija; Sarūno Valiukėno: Algimantas Kezys — fotografijos poetas su 7 puslapiais jo foto nuotraukų. Knygų apžvalga: Lietuva ir lietuvių naujojoje katalikų enciklopedijoje. Vertinga ir pačiam atsidėjus perskaityti ir kitatautiems padovanoti. Tik, vėl dar kartą priminti, kad Lituanus redaktoriai toliau Pabaltijo valstybių nesovietintų, o susirastų padoresnį jų dabartinės padėties pavadinimą. Šį kartą "Soviet" pavadinta Latvija.

Algimantas Kezys, S. J., I FLED HIM, DOWN THE NIGHTS AND DOWN THE DAYS. Lojolos universiteto išleista žymaus anglų poeto Francis Thompsono poemos "Hound off Heaven" (Dangaus Skalkas) iliustruota interpretacija parinktais fotografinių nuotraukų vaizdais.

Jei žurnalas Lituanus foto — dailininką A. Kežį tiksliai pa-

vadino fotografijos poetu, tai nebus perdėta jį dar pavadinus foto-kompozitorium, nes šioje 130 puslapių knygoje, kurios kiekviename puslapyje vis kitoks vaizdas simboliškai interpretuoja kiekvieną poemos posmą, yra kažkas giliai pagaunantis. Gal būtų tiksliau pasakyta šį kūrinių pavadinus foto-simfonija. Kad Algimantas Kezys turi neįgintinai didelę Dangaus dovaną kiekviename buitės varianste pastebėti ir sugauti grožį ir prasmę, tatau jam jau seniai pripažinta, bet su šios poezijos, pasakytum, video-deklamacija jis parodė dar tokias plačias vietas, kur foto aparatui foto-poeto rankose nebėra galimybės ribų.

J. Pr.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

AŠTUONIOS UŽ AŠTUONIS

Naujienos yra išleisdusios arba laiko savo knygyne brošiūras ir knygas įvairiais klausimais, reikalingais ar naudingais pasiskaitymui. Čia yra išvardinti leidiniai, kainuoją po 1 dolerį:

Čikagietis, ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTGTOJ LIETUVŲ. Knyga yra ypatingai naudinga tiems, kurie baigia pamiršti komunistines klaidas ir melus. 95 ps.

L. Dambriūnas, LIETUVIŠKAS AUKLEJIMAS ŠEIMOJE. Būtinai kiekvienai jaunai šeimai, neatskiriamai kračio dalis jaunavedžiams. Tik 35 ps., bet juose daug pasakytą.

Dr. A. J. Gussen, ATOSTOGOS VAKARINĖSE VALSTIJOSE. Idomu turistui aprašymai su iliustracijomis, 78 ps.

Edmundas Jasūnas, CIVILINĖ AVIACIJA JAV. Naudingos ir idomos žinios apie tą šiu dienų būtinybę. 32 ps.

Ksaveras Kaunas, ELEGIŠKI STEPONO KOLUPAILO NIEKINTOJAI. Polemika, 52 ps.

Dr. agr. A. Šeštokas, SODŲ PIEVELĖS. Prilaukta miestų gyventojams. 40 ps.

J. Vaičiūnienė, NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS MOKYTOJO DARBO APLINKYBĖS. Naudingai pasiskaitymui visiems. 69 ps.

Vincas Zemaitis, SODŲOVOS PRAEITIS. Trumpa archeologinė ir politinė istorinė Suvalkijos apybraiža. 140 ps.

Šios knygos yra gera šeimos knygynėlio pradžia. Jas ir kitus leidinius galima gauti Naujienose, atsilankius asmeniškai arba prisiusinus piniginių orderių.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr. Chairman of the Board
6245 So. WESTERN AVE.

Mrs. PHIL PAKEL, President
TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti gerą apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesių dieną, nėra nuolaidos nuo mėsos pirmos.

6% PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000. OR MORE,
2 YEAR MATURITY

**5% UNIVEST TAUPYMO
SASKAITOMS**

Taupykite indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Ištaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday By The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per
six months, \$6.00 per 3 months. In
other USA localities \$18.00 per year,
\$10.00 per six months, \$5.00 per
three months; Canada \$20.00 per year,
other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestuose:

metams \$20.00
pusei metų \$11.00
trims mėnesiams \$6.00
vienam mėnesiui \$2.00

Kitose JAV vietose:

metams \$18.00
pusei metų \$10.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Naujienos, Smetona ir Maskva

Nei vieno kito lietuviško laikraščio Maskvos agentai taip nepuola, kaip jie puola Naujienas. Šį dienraštį jie niekina, jo redaktorius šmeižia, o bendradarbius bando su purvais sumaišyti. Kitoje lietuviškoje spaudoje retkarčiais jie randa vieną kitą jiems artimą mintį, bet Naujienose — niekad, niekada. Taip eina ištisi dešimtmečiai...

Praeitą šeštadienį Čikagoje einanti maskvinė Vilnis idėjo sovietų propagandisto Vilniuje paruoštą straipsnį, pavadintą "Paskutinis moralinio žlugimo ženklas". Naujienos, rašo vilnietis, moraliai nusmukusios todėl, kad jose bendradarbiauja p. Julius Smetona, buvęs Lietuvos Respublikos prezidento Antano Smetonos sūnus. Autorius primena, kaip p. A. Smetonos prezidentavimo metais Lietuvoje buvo elgiamasi su socialdemokratais ir k. Naujienos yra rašiusios apie prez. Smetonos valdymo laikotarpį. Autorius, matyt, norėtų, kad Naujienos ir šian dien kalbėtų apie nepriklausomąją Lietuvą buvusią vieną kitą negerovę ir visą bėdą verstų prezidentui Smetonai, kada visi žinome, kad prez. Smetona jau seniai yra miręs, o nepriklausomos Lietuvos nebėra.

Be to, ką bendro p. Julius Smetona turi su prez. Smetonos valdymo laikotarpiu? Nepriklausomoje Lietuvoje jokių atsakomųjų valstybės pareigų jis nėjo, jokio lietuviams kenksmingo veiksmo ar nutarimo jis nepadarė ir net nesilūlė. Sovietų karo jėgoms įsiveržus į Lietuvą, jis, palikęs namus, knygas ir jaunai šeimai brangius daiktus, bėgo į vakarus kartu su tūkstančiais kitų lietuvių. Tremtyje kentėjo nepritekį, kaip ir tūkstančiai kitų, dirbo nemėgiama darba, bet mokėsi, kol pramoko angliskai, baigė teisės mokslus, išlaikė egzaminus ir gavo leidimą verstis advokato praktika. Jeigu prez. Antano Smetonos valdymo laikotarpiu ir būtų padarytas toks nelėmtas nutarimas, tai ar galima kaltinti sūnų dėl tariamo tėvo žingnio? Kuri kultūringa tauta vaikus baudžia dėl tėvų nusikaltimų? Kuri baudžia dėl tariamų tėvų nusikaltimų? Vaikus ir vaikaičius baudžia tikrai sužvėrėję komunistai, bet niekas kitas. Lietuviai iki šio meto to nedarė. Naujienos to niekad nedarė ir nedarys.

Pagaliau, ar p. Julius Smetona ne lietuvis? Ar savo vaikų jis neišauklėjo gerai lietuviškai? Ar jis nesielioja lietuvių tautos likimui? Baigęs aukštuosius mokslus Lietuvoje ir Amerikoje, jis turėjo progos geriau negu bet kuris kitas teisininkas susipažinti su Europos teisių

BOLSEVIKŲ SUVAŽIAVIMO PROGA

Pavėluota. Kodėl?

Kovo 30 d. įvyks Sovietų Sąjungos Komunistų partijos atstovų suvažiavimas. Tas suvažiavimas vieneriais metais pavėluotas. Kodėl?

Esama duomenų apie komunistų partijos viršūnėse besireiškiančias trintis, nesutarimus. Vienas tokių įrodymų — tai dingimas sumanymo pakeisti komunistų partijos programą ir lies konstituciją. Chruščiovo pasiūlymu, tam reikalui buvo išrinkta 120 asmenų komisija priešakyje su to darbo sumanytoju — Chruščiovu.

Apie tai anais metais nemažai bolševikų spaudoje buvo rašyta. Girdi, Sovietų Sąjungoje socializmas jau įgyvendintas, einama prie komunistinės santvarkos, tad yra gyvas reikalas pertvarkyti komunistų partijos programos pagrindus ir peržiūrėti šalies konstituciją, kuri jau dalinai esanti atgyvenusi, nors faktiškai nebuvo įgyvendinta.

savokomis ir su Amerikoje taikomomis. Kodėl lietuviams nepasinaudoti jauno lietuvių žiniomis, patyrimu ir įspėjimais. Kodėl Naujienos turėtų "moraliniai" taip jau labai sužlugti, vien dėl to, kad jos leido p. Julijui Smetonai pasisakyti visiems rūpimais Lietuvos laisvės reikalais? Jeigu vilnietis būtų nurodęs, ką netikslaus p. J. Smetona savo rašiniuose yra parašęs, jeigu tuose rašiniuose būtų neteisingai numatyti sekantieji lietuvių tautos priešų žingsniai, tai galėtume tuos netikslumus atitaisyti, bet nėra jokio pagrindo kalbėti apie "moralinį žlugimą".

Naujienos kėlė ir kels prez. A. Smetonos, prez. K. Griniaus ir kitų nepriklausomos Lietuvos aukštų ir ne tokių aukštų pareigūnų netikslus nutarimus. Kels ne pagiežos, keršto ar neapykantos sumetimais. Kels tuos faktus, kad ateinančios lietuvių kartos būtų su tais aktais susipažinusios ir nedarytų tų pačių klaidų, kurias mūsų vyresnieji darė.

Naujienos žino, kad sovietų karo jėgų okupacija lietuvių tautai yra daug didesnė nelaimė, negu bet kurio pareigūno padarytoji klaida. Turime užmiršti klaidas, rasti bendrą kalbą ir bendromis jėgomis padėti pavergtai lietuvių tautai atgauti laisvę ir nepriklausomybę. Turime ne tikėti kvesti, bet gretose padaryti vietos kiekvienam tautiečiui, kuris rūpinasi mūsų krašto reikalais ir yra pasiryžęs priremti savo petį ir plunksną.

Priešas yra galingas ir gudrus. Savo žinioje jis turi dideles pinigų sumas. Jis moka lietuvių skaldyti, jų tarpe sėti neapykantą ir kelti abejones. Turime būti pakankamai apdairūs, kad iš anksto pastebėtume kiekvieną priešmo manevarą ir nuo jo apsisaugotume. Turime užmiršti smulkus nesutarimus, kad nenukryptume nuo didžiojo tikslo: kovai už lietuvių tautos laisvę reikalingos vienybės ir pasitikėjimo. Jeigu mes šių žingsnių nesilimsime, priešas mus suskaldys ir įveiks.

Maskva nori lietuvių sugniuždyti. Jai rūpi palaužti lietuvių pasipriešinimą. Parodykime, kad mes Maskvą pažįstame ir neleisime ardyti reikalingo ir būtino bendro darbo.

ta ar šiaudus?... O taip pat jis pareiškė, jog neaplanke Lietuvos, todėl, kad neiškoko lietuvių kalbos. Tai buvo pikta pašaipa dėl tada dar veikiančio pavergtoje Lietuvoje įstatymo, kad visi iš kitur atkeltieji tarnyboms turi išmokti lietuvių kalbą, nes Lietuvoje, be rusų valstybinės kalbos, tokia pat teise naudojasi ir lietuvių kalba.

Brežnevo žygiai

Dabar jau visa tai "pamiršta". Kremlius ūmai susigriebė ir vėl įtempė centralizmo vadeles ir tyloje varo rusifikacijos darbą. Darbas ta kryptimi sustiprėjo Chruščiovo pašalinus ir Brežnevui įsigalėjus. Dabar ir vėl galima neklusnius komunistų partijos narius sudrausti, juos patalpinus psichiatrinėse ligoninėse ar vergų izoliatoriuose. Deja, sunku numarinti eiliniuose komunistuose ir mokslo vyruose nardančias naujas mintis. Jos net per geležinę Sovietijos sieną ūmai prasiveržia. Tokiose banguojančiose sovietinio gyvenimo sąlygose partiniai suvažiavimai tenka atidėlioti.

Brežnevas jau atsidūrė Stalino padėtyje — artimieji bendradarbiai, net bendraminčiai, nustojo šnekeję. Nėra linų pasirodyti jie savo patarimais ar suabejoti dėl Brežnevo sumanymų. Teliko tik įtarinėjimai, kurie iš artimųjų talkos pašalinti patį partijos vadą. O kai artimieji bendradarbiai nustoja kalbėti ir pasidaro pernelyg klusnūs, — teroras tampa neįvengiamas. Ir gimsta toji klaidinė, kuri būtinai vienpartinės sistemos gyvenimo sąlygose.

Brežnevas nutildė didelius čekoslovakijos pasistūmėjimus nusikratyti Kremliaus sukietėjusio raugo. Kai čekoslovakijoje ne vien tik komunistai, bet ir gyventojų platieji sluoksniai prabilo, Brežnevas, juos nutildęs paskelbė, jog ir komunistinėse valstybėse nepriklausomybė turi būti suvaržyta, jei tai reikalinga išsaugojimui komunizmo siekimui. O tie siekimai jau senokai išgaravo ir nieko naujo jų vietoje nepasirodė. O kas naujo gimsta — ausia leninizmo pagrindus.

Sovietijos ištikimi sputnikai pajuto Kremliaus kietą ranką. Rumunija imasi priemonių Kremliaus užmačioms nepasiduoti. Jugoslavija susirūpinusi atsargos priemonėmis apsiginti nuo Brežnevo doktrinos.

Štai kodėl prieš metus nebuvo drįsta suaukti Sovietų Sąjungos kompartijos suvažiavimą. Reikėjo pirma, kur galima, praversti "čistkas", kurios Stalino metais veik kasmet

kartojosi. Aukštųjų karių tarpais, jog neaplanke Lietuvos, todėl, kad neiškoko lietuvių kalbos. Tai buvo pikta pašaipa dėl tada dar veikiančio pavergtoje Lietuvoje įstatymo, kad visi iš kitur atkeltieji tarnyboms turi išmokti lietuvių kalbą, nes Lietuvoje, be rusų valstybinės kalbos, tokia pat teise naudojasi ir lietuvių kalba.

Paskutiniu laiku Greko esąs nuolatinis svečias Brežnevo darbo kabinete.

Pačioje komunistų partijoje būta jau tylios čistkos. Brežnevas paskutiniame savo viešame pranešime pareiškė, kad šalies ūkis kyla, mokslo bujoja, kultūra tarpsta, ir visi tie laimėjimai atsiekti komunistų narių dėka ir šalies darbininkijos pasišventinimu. Tokia prasme jo kalbėta, ir tai buvo aiškus noras įsisteiti tiek partiniams, tie nepartiniais ir įrodyti abejingiems pasiekus laimėjimus. Nei Stalinas, nei Chruščiovas taip nekalbėjo. Jei jie viešai ir gyresis šalies laimėjimais, tai visada prisimindavo, kad dar daug kas reikia nuveikti, kad esama apsisleidioti ir reikia kovoti su visomis tomis blogybėmis.

Kariniu žygiu į čekoslovakiją Maskva įspėjo, kad vadinamosios sąjunginės respublikos nemėgintų prisiminti veikiančios šalies konstitucijos ir susiprastų su turima padėtimi bei kartu pripažinti prie ką turi ir kuo gali naudotis. Brežnevo taip pat siekta nutildyti tose tarybose sąjunginės respublikose kylančias nesitenkintimo nuotakas.

Ir štai kodėl būsimam Sovietų Sąjungos komunistų partijos atstovų suvažiavimui visai nutylėtas reikalas peržiūrėti partijos programą ir pertvarkyti šalies konstituciją. Juo labiau, kad dėl konstitucijos iš seniau esama nesuderinamų nuomonių. Kremliaus centrovikai esą tokio įsitikinimo, kad sąjunginės respublikos savo jau atgyveno. Jas verta paversti tik atskirais administracijos vienetais, neatsižvelgiant į tautinį gyventojų sąstatą. Tai, esą, turi būti padaryta ūkiniais sumetimais.

Tai visu šimtu procentų įgyvendinta Karaliaučiaus-Tilžės srityje. Už tai stoja ginkluotų jėgų vadovybė.

Iš tuščio į kaurą

Kovo mėnesio pabaigos komunistų partijos suvažiavime pagrindiniu klausimu bus naujos patalietkos plano įgyvendinimas. Tai nekalčiausias turinio klausimas. Patalietkos planas sudarytas viršūnėse. Smulkmeniška sąjunginių komunistų partijos atstovų suvažiavimuose jis nesvarstytas. Aišku, Sovietų Sąjungos komunistų partijos atstovų suvažiavime nebus kada ir kaip tas klausimas iš pagrindų apsvaistytas, bet tuo klausimu bus išvengta teorinių

partijos reikalų svarstymas. Nėnai tokie klausimai jau ir komunistų spaudoje tyloje apeinami. Teliko tik sovietinės santvarkos stiprinimas ir piliečių partijai klusnumo ugdymas.

Rusiškieji bolševikai visomis keturiomis pasuko pakalnės tikslu pasivyti ir pralenkti carinės Rusijos imperijos kolonializmo užmačius. Čia tikrai turi kuo jie pasigirti. Jie tuo požiūriu ne tik pasivijo, bet ir toli pralenkė carinės Rusijos kai kurių imperatorių svajones įsigalėti Balkanuose, paveikti Lenkiją, ne tik priekirsti langą į vakarus, bet plačiai atkeltais vartais per Baltijos jūrą susisiekti su Vakarais ir mėginti juos ūkiniai parblokti, kad ir jie skaitytųsi su Kremliaus vedama politika.

Ir carinės Rusijos rūpintis skystu kuro kuro pagrindinius šaltinius paimti savo kontrolei. Dabar Kremlius atvirai, visų akių vaizdoje per arabus artėja prie šaltinių kontroles. Valstybinis ūkis tokiems žygiams labai parankus.

Suprantama, SSSR komunistų partijos būsimam suvažiavime šie grynai imperialistiniai, kolonialistiniai ir militaristiniai klausimai nebus paliejami. Matyt, Sovietų Sąjunga yra tautų laisvintoja, taiką mylinči šalis...

Deja, jau ir pačioje Sovietų Sąjungoje gyventojuose esama tokių, kurie supranta ir atskiria valstybių ūkį nuo galimos socialinės santvarkos ir jau išmano kuriais keliais žygiuoja Kremliaus politika, kuri nieko bendro neturi nei su tautų laisvinimu, nei žmogaus atpalaidavimu nuo išnaudojimo. P. B.

today's FUNNY

A MAN WHO BORROWS TO MAKE AN IMPRESSION ON A GIRL IS A LOAN WOLF

Today's FUNNY will pay \$1.00 for each original "funny" used. Send gags to: Today's FUNNY, 1200 West Third St., Cleveland, Ohio 44113.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINI
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

HENRIKAS TOMAS - TAMASAUŠKAS

LIETUVISKASIS PAMARYS

Mokyklos Pakalnės apskrityje

50

60. Mastaičių (vok. Mosteiten; nuo 1938 m. Eschenberg) dviejų komplektų mokykloje mokėsi 72 vaikai iš Mastaičių, Norvėjų (Norveichen; nuo 1938 m. Mühlemstein), kaimų ir aplinkinių palivarkų kumetynų. Prie mokyklos buvo 6 margų ūkis. Iš šios mokykloje dirbusių mokytojų randame Jurgio Meinekaicio, gimusio 1896 m. rugpjūčio 6 d. pavarde. Išsamesnių žinių apie šią mokyklą nepateikiama.

61. Prūdimų (vok. Prudimmen; 1938 m. pavadinata Erlendorde vardu) mokykla. Kadangi ši mokykla buvo pagalbinė Macgirių filialė, pradžioje veikusi Ožnugarių kaime (vok. Osznugarn; 1938 m. pavadinata Rehwalde vardu), tai apie tos mokyklos istoriją žinias pateikia Macgirių mokyklos vedėjas Brunonas Stašaitis.

Šio šimtmečio pradžioje smarkiai padidėjo mokinių skaičius Macgirių mokykloje. Daugeliui vaikų iš tolimesnių apylinkių buvo per sunku pasiekti Macgirių mokyklą, todėl apie 1908 metus buvo atidaryta ši nauja pagalbinė Macgirių mokyklos filialė. Mokyklai nuosavo namo nestatė, patalpas nuomojant našlės Emilijos Rakavienės namuose. Be kambario mokyklos klasei, čia buvo nuomojamas kambarys mokyklos mokytojų gyventi.

1925 metais vis tik buvo nutarta pagaliau statyti Ožnugarių mokyklą atskirą pastatą. Sklypas tai naujai mokyklai buvo parinktas Prūdimuose. Čia mokyklą pastatius, buvo išsikelta iš nuomojamų patalpų Rakavienės namuose iš Ožnugarių kaimo į naują mokyklos namą Prūdimuose ir nuo to laiko mokykla va-

vinama nebe Ožnugarių mokykla, bet Prūdimų mokykla.

Si naujoji mokykla buvo 800 metrų atstumu nuo plento, einančio iš Didžiųjų Krauleidžių į Lapynų bažnyčią. Mokyklos sodyba buvo dviejų upelių, Prūdimo ir Agnytės tarpų. Du laukų keliukai, išsukę iš plento ir eina pro mokyklą nuo Balčiaičio karčiamos, rudens ir pavasario metu virstavo sunkiais išbrendamais purvynais. Užtat vasarą gamta tarytum bandydavo atsiliepti už tuos rudeningus ir pavasarinis nemalonusius. Tada tie keliukai pradiždavo ir į kietą plūtą sukepe vingiuodavosi lyg balti kaspiniai tarp pakelės augančių gluosnių, alksnių, berželių ir uosių. Prie Prūdimų tie abu keliukai susilieja į vieną kelią ir nuo čia jau galima matyti medžių panoramoje skendintį Prūdimų mokyklą. Pievos gegužės mėnesį geltonuodavo mibertos kiaulapienių žiedais. Mokyklos užpakaly matėsi grupė aukštų, majestotiškai išsiplėtusių kaštonų medžių. Taip atrodo šios mokyklos aplinka čia 1932 — 1942 metų laikotarpyje dirbusiam mokytojui Nanjukui. Mokyklos pastatas buvo moderniškas. Mokyklos vedėjas gyveno šešių kambarių bute su erdvia virtuve. Antrajam mokytojui teko mažesnis butas iš dviejų kambarių ir virtuvės. Ūkio pastatai buvo po vienu stogu — daržinė, kūtė, dvi pašūres ir klonaas.

Laikotarpį tarp 1932 ir 1937 metų mokinių skaičius Prūdimų mokykloje nukrito iš 84 iki 42 ir iš dviklasės mokyklos teko padaryti vienklaės mokyklą. Čia dirbęs antrasis mokytojas buvo išskeltas į Lūją. 1942 metais mokytojas Naujokas buvo paskirtas mokytoju į Kaukėjų mokytojų seminariją. Iš Prūdimų mokykloje dirbti liko jo žmona. Kuri čia išdirbo iki 1944 metų spalio mėnesio. Mokytojai dar teko tas apylinkes ir Prūdimų mokyklą pamatyti vėliai 1944 metais apie Kalcėdų metą. Žmonės jau buvo iš šių apylinkių išsikraustę, evakuoti, visur viešpatavo gudi, mirtina tyla, kaimai buvo tušti, lyg visi žmonės būtų išmire.

Mokytojai Brunonui Stašaičiui tas apylinkės teko matyti ir 1946 metų vasario mėnesyje. Tai buvo kome metai nuo karo pabaigos. Stašaitis, nesusipėjęs pasitraukti, dirbo po rusų priežiūra, paskirtas su kitais į darbo brigadą, kuriai iš šių apylinkių teko išvežti dar nuo 1944 metų užsilikusį šieną. Jokio gyventojų šiose apylinkėse nebuvo. Ant plento mėtinėsi išardytos Kalmininkų — Lapynų siaurojo geležinkelio bėgiai, laukai buvo užžėlę, žiemos metu nudžiūvusių melderių stagarais, kurie vaiduokliška išūrejo užgauti per laukus bešvilpiančių vėjų. Iš ūkinių išsimerusios Prūdimų mokyklos siluetas lyg liudijo, kad ji paskutines karo dienas pergyveno ir nebuvo sunaikinta, bet iš jos jau nebesklisto čia besimokančių vaikų klegesys. Ar tas mokyklos pastatas išliko ir vėlesniais laikais, nieks apie tai nieko nežino. Bet neabejotina, jog pavasariais ir dabar tebeklykauja pempės virš Vingio raišto (vok. Winge-Bruch).

Mokytojai Stašaičiui tik 1948 metais pasisekė gauti leidimą išvykti į vakarus.

62. Jonaičių (vok. Joniten; nuo 1938 m. Gilgenfeld) dviejų komplektų mokykla. Joje mokėsi 97 vaikai iš Jonaičių, Osainių (vok. Useinen; nuo 1938 m. pavadinoti Stellwagen vardu) ir Lyšaičių (Lyscheiten; 1938 m. sufrūpinta į Lischau) apylinkių.

Mokyklos pastatas stovėjo prie kelio, vedančio iš Kaukėjų į Lapynus. Tai buvo modernaus stiliaus naujas namas, kurio statyba buvo užbaigta 1917 metais. Šalia mokyklos buvo karčiama, į gitoje kelio pusėje, prieš mokyklą stovėjo kalvė. Senasis mokyklos pastatas buvo apie 50 metrų atstumu nuo naujojo ir tokiame pat nuotolyje nuo kelio. Tikrumoje tai ir buvo visas Jonaičių kaimas. Nuo tos centrinės kaimo vietos dviejų kilometrų spinduliu buvo išsimėtę kiti aštuoni Jonaičių kaimo ūkininkų sodybų vienkiemiai su kumetynais prie jų.

Mokyklos reikalams buvo naudojamos abiejais

mokyklos pastatai — naujojo ir senojo. Dalyje senojo mokyklos namo buvo pasitalpiniusi Jonaičių pašto agentūra, kurios vedėjas buvo panele Brokapaitė.

Po pirmojo pasaulinio karo susisiekimas su Jonaičiais buvo gana sunkus. Norint Jonaičius pasiekti iš Tilžės, reikėdavo geležinkelio vaziuoti iki Didžiosios Britanijos stoties ir čia persėsti į siaurojo geležinkelio linijos traukinį, einantį į Kaukėnus. Nuo čia iki Jonaičių lieka 7 kilometrų kelio, kurį tegalima nugalėti tik dviračio ar panašios susisiekimo priemonių pagalba, arba tiesiog pėsčiomis.

Jonaičių mokykloje mokėsi aukščiausiai minėtų apylinkių ūkininkų ir jų ūkinuose dirbančių kumetų arba "bernių" vaikai. Tiek ūkininkų, tiek ir pastoriai kumetynuose gyvenančių kumetų vaikai buvo gabiausi ir draugingiausi. Visai kitokia padėtis buvo su sezoninių darbininkų vaikais. Jų šeimos nuolat kilnojosi iš ūkio į ūkį ir gal tai buvo svarbiausia priežastimi, kad tų šeimų vaikai prastai mokinosi ir buvo nepažangūs.

Darbymečių metų būdavo dienų, kad mokyklą reikėdavo dienai kitai uždaryti, nes vaikai turėdavo vienu ar kitu būdu padėti tėvams laukų darbuose. Be to, Kaukėnuose vieną kartą per metus būdavo dideli turgai. Tą dieną taipgi reikėdavo mokyklą uždaryti, nes visi, tiek dideli, tiek ir maži, išsitos šeimoms su sėdę į vežimus traukdavo į tuos "kermiusius". Tai buvo "šventa" tradicija, su kuria bet kokie mokyklų administracijos potvarkiai būtų buvę bejėgiai kovoti ir būtų atrodę beprasmiški.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"
JOS VISAD RAŠO
TEISYBĖ

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012
Telefonas: PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadien. ofisai uždaryti.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais ir penktadieniais nuo 1-5, treč.
ir sešadieniais tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinete perėmė
optometristas.
DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 6-9, antradien. penkt. 10-4, ir
sešadien. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
silepia, skambinti ml 3-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sešadien. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonas: GARDen 3-7278
Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Priima tik susitarus
Valandos: pirmadien. ketvirtadien. 5-8,
antradien. 2-4.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MĖŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien. ir penktadien. nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradien. ir ketvirtadien.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sešadien.
nuo 9 iki 12 val. Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradien. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien.
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sešadien.
nais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonas: GIBson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefon. GI 8-6195

SKAITYK "NAUJENAS" -
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ZINIAS

Cicero L. B. Apylinkės metinis
susirinkimas - diktatūros replėse
Remdamiesi L. B-nės statu-
tu, apylinkės privalo šaukti
bent vieną metinį - visuotinį
narių susirinkimą. Šios paskir-
ties susirinkimas įvyko ir Ci-
cero, š. m. sausio 10 d., parapi-
jos salėje. Susirinkimui pir-
mininkavo J. Arštikis ir dr. P.
Kisielius. Sekretoriavo - dr.
Z. Ašoklis. Susirinkime daly-
vavo - 47 asmenys.
Atsimenant, kad apylinkėi
priklauso apie keturi šimtai as-

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8, Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonas: PROspect 6-5084

GRADINSKAS
VIENA KARTĄ METUOSE
IŠPARDAVIMAS
19' DVIGUBA GARANTIJĄ TV
\$119.88
2512 W. 47 ST. - FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš viurų atstumu.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 11-12 val. ryto.
Seštadienį ir sekmdienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KELIŲNĖS I LIETUVĄ
IR IŠ LIETUVOS
Jeigu šiais 1971 metais rengiatės
važiuoti į Lietuvą arba iškviesti iš
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsakyti vietas, nes vėliau
jū tikrai pritrūks.
Vladas Rasciauskas pirmas pradėjo
organizuoti keliones į Lietuvą ir jau
nuvežė virš 20 grupių. Ateinančia va-
sara jis organizuoja net 8 ekskursijas.
Jo vadovaujamoje įstaigoje dabar dir-
ba dvi lietuvaitės - Josephine Mile-
rūtė ir Laima Lunekienė. Visais ke-
liūnės reikalais kreipkitės į
WALTER RASK - RASCIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

Every year we fail
to educate thousands
of potentially
successful citizens
because they're
mentally retarded.
And we're supposed to
be so smart.
Do something. A free booklet
will tell you how you can help.
Write: The President's Committee
on Mental Retardation,
Washington, D. C. 20001.
Name _____
Address _____
City _____
State _____ Zip Code _____
Published as a public service in co-
operation with The Advertising Council.
AD MAT NO. MR-41-67
(1 column x 55 lines)

menų ir kad L. B-nės statutas
laiko susirinkimą teisėtą, ka-
bent vieną metinį - visuotinį
narių susirinkimą. Šios paskir-
ties susirinkimas įvyko ir Ci-
cero, š. m. sausio 10 d., parapi-
jos salėje. Susirinkimui pir-
mininkavo J. Arštikis ir dr. P.
Kisielius. Sekretoriavo - dr.
Z. Ašoklis. Susirinkime daly-
vavo - 47 asmenys.
Atsimenant, kad apylinkėi
priklauso apie keturi šimtai as-

Buvo valdybos revizijos ko-
misijos aktas susirinkimui pa-
teiktas tik vieno asmens para-
šu, aktyvaus frontininko, inž.
K. Dočkaus, vistik buvo pri-
imtas. (Tiesa, atsirado teisės
gynėjų, kelė revizijos komisi-
jos akto teisėtumo klausimą,
bet šie buvo suokabininkų grei-
taite nuraminti.)

SUDARYTA CICERO
APYLINKĖS NAUJA
VALDYBA

Kreipiu dėmesį į patį termi-
ną - sudaryta, nes tikrumoje
ir buvo nauja skyriaus valdy-
ba tik sudaryta, rinkimų for-
ma buvo tikra parodija! Pa-
rodija iš anksto surežisuota.
Nauja valdyba daugumoje su-
daryta partinių išrokovimu,
pacientūriniu pagrindu.
Pvz. dr. Kisieliaus, fronti-
ninkų vado pramatyti, prika-
binti pacientai, nežūrint jų
turimų ar neturimų kvalifika-
cijų dirbti kultūros baruose
buvo pristatyti susirinkimui ir
į valdybą įstatyti? ... O toks J.
Švedas, patyręs visuomeninink-
as, ilgametis L. B. centrinių
organų veikėjas, buvo pastum-
tas į atsarginius - liko tik kan-
didatas.

ATSTOVAI I APYGARDOS
SUVAŽIAVIMA -
PERNYKŠCIAI

Įprastinių, teisiųjų apylin-
kės atstovų rinkimų į L. B.
apygardos suvažiavimą nebu-
vo. Pagal frontininkų partinį
išskaičiavimą buvo pasiūlyta
ir priimta siųsti tuos pačius,
pernykščius 24-ris asmenis.
Tad kur statuto reikalavimas,
kur bent kokia logika, ar eti-
ka? L. B-nės statutas aiškiai
reikalauja: apygarda į suva-
žiavimą siūnia aiškiai apibrėž-
tą atstovų skaičių - nuo 25-kių
narių vieną atstovą. Tad kaip
galima siųsti 24-ris asmenis,
kada į susirinkimus ateina vos
kelios dešimys? Tad kokių
pagrindų, kokia morale gal-
kalbėti - nutarti - veikta ma-
žuma daugumos vardu?!

Pagaliam, pagaliau, jūs fron-
tininkai, besivadina garbingiau-
siais kultūrininkais, sumaniau-
siais, aiškios ateities vizijos
dideliais politikais, kodėl taip
niokojate, alinate, niekinate
L. B-nę? L. B-nė yra skirta
atlikti gyvybinės svarbos išei-
vijų kultūrinius uždavinius -
yra visų ir visiems lietu-
viams. Tad kokią moralinę
juridinę teisę jūs turite pasi-
grobti visiems priklausomą
institutiją ir visų vardu veikti.
Patys mažoje mažiausioje ma-
žumoje būdami akieplėšiskai,
sukitai siekti primesti savo va-
lią daugumai. Kaip jūs išdris-
tate šeiminkauti Bendruo-
menėje, kaip savo namų klie-
me, kaip savo asmeniniame
kabinete? Jums nejaucian-
tiems tautinės, istorinės atsa-
komybės, yra tik politinis
žaidimas. O iš tikrųjų, jūs par-
tininkai, L. B-nėje žaidiate
neatsakomą - pragaistinę
tautinį žaidimą. Atminkite,
kad vieną kartą tyloji, patri-
otinė dauguma atsisub - susi-
organizuos ir, jūs neatsakin-

Ir principams reikia prižiūrėtojų. Princesei Margaritai ir jos vy-
rai lordui Snowdonui išvykus atostogų, jų dukrelė Lady Sarah
Armstrong - Jones prižiūrėjo močiutę, Britanijos karalienę Motiną.

glieji, turėsite priimti "užmo-
kestį". "Bičiuliai", savo brolių
niekintojai, turėsite priimti ir
tautinę bausmę ir ateities isto-
riko pasmerkimą!
Na, ir iš tikrųjų, kaip dr. P.
Kisielius, būdamas L. B-nės
ilgametis narys, gali vesti to-
kią dualistinę politiką: prie to
paties stalo sėdėdamas, ant
vienos kėdės planuoti veiklą,
ant kitos - tą pačią veiklą nie-
kinti, griauti? ...
Bendruomenininkas

L. B. CICERO APYLINKĖS
VALDYBA 1971-MŲ METŲ
Suvaizdis - 26 balsus gavo
Rudavičienė - 24 balsus gavo
V. Zalatorius - 23 balsus gavo
Navickas - 22 balsus gavo
J. Skamienė - 20 balsų gavo
J. Švedas - 19 balsų gavo -
kandidatas.

Pastaba, kiek asmenų pasta-
tyta, tiek pat ir išrinkta. Kai
frontininkai pajunta balsų per-
svaro pavojų, tai tuomet sta-
to - renka septynis ir net de-
vynis asmenis.

KONTROLĖS KOMISIJA
Inž. J. Arštikys - 16 balsų
St. Ingaunis - 22 balsų
Inž. Ant. Milūnas - 21 balsų
Zailskas - II kandidatas.

Brighton Parkas
Brighton Parko Moterų Klubo
metinis susirinkimas įvyko
sausio 6 dieną. Buvo pranešta,
kad narė Martha Balčaitienė
yra mirusi - ji buvo pagerbta
visų narių atsisojimu vienai
tylos minutei. Vėlonei buvo
nupirkta gražus orchidėjų
vainikas ir klubo garbės grab-
nešės palydėjo ją į amžinojo
poilsio vietą. Komisija, kuri
buvo apsiėmusi patikrinti Klū-
bo knygas, pranešė, kad Klū-
bas auga turtu, nors ir buvo
daug išlaidų 1970 metais.
Buvo pranešta, kad yra trys
ligonės - Mary Urbelis, kuri
randasi Christ Community
Hospital, Julia Pocius Billings
Hospital ir Mary Marcinkus,
kuri buvo ligoninė, bet dabar

Pranešame giminėms, draugams ir pažistamiems, kad 1971 m.
sausio mėn. 17 d. 12:25 val. popiet, sulaukęs 72 m. amžiaus, mirė
mūsų mylimas vyras, tėvas, uošvis, senelis ir brolis
A. A.
JONAS GELUMBAUSKAS
Gyv. 4321 So. Artesian Ave.
Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskr., Šimkaičių valsč., Vadžigio pa-
rapijoj, Pabėbirvių kaime.
Amerikoje išgyveno 21 metus.
Paliko nuliūdę žmona Teodora (Kvietkutė), du sūnius - Bronius
ir Vladas, mirtį Teresę, 2 anūkai, sesuo Zuzana Waiksner su šeima,
gyv. Virden, III, ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Kinas pasarvotas Eudelio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave.
Gelių prašoma nusiųsti.
Trečadienį, sausio 20 dieną 9:45 val. ryto bus lydimas iš kopy-
čios į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus
laidojamas Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Jono Gelumausko gimines, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, sūnūs, sesuo, giminės.
Informacijos gaunamos tel. YA 7-1741 arba YA 7-1138.

jau yra namuose. Visos uarės
linki joms greitai pasveikti.
Iki šiol sergančioms narėms,
esančioms ligoninėje, būdavo
nusiunčiama po gėlę. Šiame
susirinkime narės nutarė tuos
gėlių siuntinėjimus panaikinti;
nebebus gėlių siunčiama ir
nebebus ligonėms pinigų duo-
dama.
Po daug visokių pasikalbė-
jimų apie Klubą gerovę buvo
pranešta, kad klubo kasinin-
kė Helen Vengelauskas sausio
mėnesį turi gimtadienį. Po
susirinkimo jai buvo sudainuota
"Ilgiausių Metų", o celebrantė
pristatė gražų ir skanų tortą ir
truputį ko ten daugiau, pavai-
šindama visas nares.

Kitas susirinkimas įvyks atei-
nančio vasario - February 4
dieną Talman svetainėje, 4500
S. Talman Ave. E. M.

● Iki šiol dar nerasta, kad
bent dviejų asmenų pirštų ant-
spaudai būtų vienodi.

● Biologijos mokslininkai ne-
turi vilties suklasifikuoti visus
vabzdžius, esančius ant šios že-
melės. Jie yra ištyrę tik apie
625,000 vabzdžių, bet teigia,
kad jų yra tarp 2 ir 4 milijonų
rūšių. Taip pat apskaičiuoja,
kad kiekviename žemės kvadra-
tiniame yarde jų yra tarp 500
iki 2,000, taigi apie 4 milijonus
kiekviename akeryje.

Susirinkimų parėngimų
PRANESIMAI

— Zemačių Kultūros Klubo metinis
narių susirinkimas įvyks trečiadienį,
sausio 20 dieną, 7:30 val. vakare, Hol-
lywood svetainėje, 2417 W. 43rd St.
Nariai kviečiami atsilankyti, nes yra
daug reikalų. Reikia išrinkti valdybą
1971 metams. Nariams atsilankymas
būtinas.
Rožė Didžgalvienė, rašt.

— Humboldt Parko Lietuvių Klubo
metinis narių susirinkimas įvyks tre-
čiadienį, sausio 20 d. 1:00 val. popiet
Almera Simons parko svetainėje, 1640
N. Drake Ave., 103 kambaryje, pir-
mam aukšte. Nariai ir narės prašomi
atsilankyti ir norintieji istoti kandida-
tų atsivesti. Bus pateikta metinė apy-
skaita, planuosiame ateities darbuotę.
Po susirinkimo turėsime kuklų vai-
šes. W. Mankus, nut. rašt.

PLEASE
BE
CAREFUL!
Only you
can prevent
forest fires!
REMSITE TUOS BIZNIERIUS
KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE"

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELININKA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonas: PR 8-0833 ir PR 8-0834
GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandose
gražiausios gėlės ir vainikai antka-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. - 586-1220

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonas: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6946 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽIMOSI VIETA
REPUBLIC 7-8600 REPUBLIC 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių Direktorai:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS CIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNŲ
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REPUBLIC 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

TARŠA IR NARKOTIKAI LIEČIA VISĄ PASAULĮ

Jungtinių Tautų Pasaulinė Sveikatos Organizacija (World Health Organization, WHO) pradeda du svarbius žygius — sekti ir kontroliuoti oro taršą pasaulyje ir tirti narkotikų (drugs) veikimą žmonių sveikatai. Minėti WHO nariai priklauso 131 valstybės.

Tarša ir vaistai neperpažįsta valstybių sienų. Suterštas oras plaukia iš Vokietijos industrijos Ruhr krašto į pušų sakais kvepiančią tyraus oro Skandinaviją; opiumo aguonos auginamos Turkijoje, iš jų opiumas gaminamas Prancūzijoje, o opiumas narkomanams parduvinėjamas New Yorko šaligatviuose.

Nuo šiol Washingtonas ir Londonas, Maskva, Nagpuras (Indijoje) ir Tokio bus centrai, kuriuose bus koncentruota oro taršos kontrolė pasaulyje.

Oro švaros kontrolė apims šes svarbiausius teršalus — sieros dvidegį, medžiagines dalelytes kaip dulkes, suodžiai, cementas ir t. t., anglies viendegį, azoto ir rūgščių junginius ir švinas. WHO įtemptai dirba, ruošdama sveikos aplinkos programą ir kodą pateikti būsimam Pasaulio Sveikatos Seimui, kuris įvyks dar šiais metais.

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. Ashland Ave.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
Visoms progoms.
3237 West 63rd St., Chicago
Telef. 434-4660

GEROS DOVANOS
Šios knygos parduodamos dabar "Naujienose" su dideliais nuolaidomis:
Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietas viršelius, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00
Minkštas viršelius tik \$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTĀ KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kelionės po Europą išpuošia. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50
Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money order.
NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
(Licensed by VNESHPOLYTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Ivairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.
Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY
5% Passbooks
5 1/2% Investment bonus plan
\$1,000 minimum
6% \$5,000 minimum
2 year certificate
5 1/4% \$1,000 minimum
1 year certificate
Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Jau atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje
CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA
Aleksa Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1899-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kietais viršelais \$10.00, minkštais \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.
Knygoje aprašytas pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chori, 9 bažnytiniai ir 314 veikusių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.
Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order.
AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS
vardu ir pastu:
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Sumanūs biznieriui, laukdami dar didesnio atmosferos užteršimo, jau emė gaminti deguonies kaukes, tinkančias ir su baliniais rūbais. Tokie liuksiniai deguonies tankai ir kaukės papuosti blizgučiai ir pagaminti iš brangių metalų.

Atsiliepiamas į pasaką penkiamėčiui

Nėra svarbu, kad žurnalistas Phil Tracy savo mintis dėstytų penkių metų sūnaus paklaustas: "Ką tie žmonės daro... parke?" Taipgi nesvarbu, kad tasai kūdikis visai nesupratų, ką jo tėvas aiškino Pavergtųjų Tautų dienos progą. Čia tik žurnalisto Tracy pavartota reportažo forma, kurią jis išreiškė savo mintis, be galo žiauriai pasijuokdamas iš Pavergtųjų Tautų Dieną mininčių žmonių, teigiant, kad tie žmonės teisingai būvę išvairtyti iš gimtųjų kraštų...

Bet labai svarbu tai, kad jų žiauria pajuoka išpausdino katalikų laikraštis (National Catholic Reporter). Nes iki šiol buvo žinoma, kad katalikai daugiausia rėkdavo dėl

bažnyčios persekiojimo kraštuose, kur, anot Phil Tracy, "liaudis perėmė valdžią".

Kaip žinoma, prieš kurį laiką rusų Gromyko turėjo audienciją pas popiežių ir, reikia manyti, kad jis ne vien tik popiežiaus žiedą pabučiavo, bet ir ką nors tarėsi dėl galimų lengvatų katalikų bažnyčiai.

Negali būti nei mažiausios abejonės, kad jei kolhozuose šalia raudonojo kampelio būrė keletą mėnesių General Electric atšaukė ir atrinko iš paroduvių ir nusipirkusiųjų 154,000 spalvotos TV aparatų, kurie buvo rasti per daug duoda radiacijos.

Nustatyta, kad spalvota TV duoda 3 kartus daugiau radiacijos kaip juoda — balta.

TRUMP AI

— Dail. Magdalenos Stankūnienės darbų parodos atidaryman praėjusį šeštadienį prisirinko nepaprastai daug žmonių, jų tarpe nemažai dailininkų. Čiurlionio galerijoje buvo tikra spūstis. Parodą atidarė skulptoriaus Petras Aleksa. Debiutantė buvo apdovanota gėlėmis. Jau tą patį vakarą dailės mėgėjai nupirko keletą gražių mozaikų. Paroda tęsis iki sausio 24 d. Lankymas savaitės dienomis 7 — 9 v. v. Savaitgaliais — 12 — 9 v. v. Vėliau bus plačiau.

— Sausio 13 d. Brooklyne, N. Y. ligoninėje mirė E. Zateplinskienė, p-ios M. Varnienės sesutė. Palaidota šeštadienį, sausio 16 d. Paliko nuiludę giminės — sesuo Marytė, jos vyras prof. Adomas Varnas ir kt. giminės. Velionės dukra Nauragienė mirė prieš metus laiko.

— New Yorko Lietuvių Dailininkų grupė organizuoja Didžiąją žiemos parodą vasario 13 — 21 d. Kultūros židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. Parodoje su savo darbais yra kviečiami dalyvauti visi Atlanto pakraščio lietuviai dailininkai. Informacijos teikia J. Bagdonas, 85 — 59 88 St., Woodhaven, N. Y. 11421.

— O. Baltūnienė, O. Ivoskienė, I. Veitienė, V. Izickas, C. Mickūnas ir V. Ziaugra įeina į Naujosios Anglijos Baltų draugijos lietuvių delegaciją.

— Muz. Zigmąs Lapinas vadovauja Montrealio lietuvių jaunimo ansamblui "Gintaras". Ansamblyje yra liaudies dainų choras, tautinių šokių grupė ir tautinių muzikos instrumentų orkestras. Sausio 16 d. ansamblis buvo atvykęs į Philadelphia į vietos lietuvių turėjo progos pasigėrėti žavinga liaudies meno pyne. Z. Lapinas dirba aviacijos tyrimo ir tobulinimo srityje.

— Inž. Valdas Adamkus, Federalinės valdžios pareigūnas aplinkos apsaugai keliose valstijose skaitė paskaitą apie

ateities pavojų gyvybei ir augmenijai dėl aplinkos teršimo ir apie daromas pastangas tam išvengti.

— Amerikos Lietuvių Tarybos posėdis įvyks sausio 20 d. naujose patalpose 2606 W. 63rd St. Be einamųjų reikalų bus svarstomi Vasario 16 minėjimų pavidimas ir Genocido parodos administravimo klausimai.

— Tampas Lietuvių Klubų valdyba, sudaro M. Stonis — pirm., J. Karpis — vicepirm., ir S. Rulienė — sek. Finansų reikalus tvarko I. Zdanienė ir S. Oleick. Šioje gražioje Floridos lietuvių kolonijoje žiemą pralaidžia daugelis čikagiečių, kurie mielai lanko vietinių pobūvių ir parengimus.

— Ona Žilinskaitė — Dailydienė atvyksta iš Syracuse, N. Y. į Lietuvos Valstybinės Operos 50 metų Jubiliejaus Minėjimą Chicagoje ir atsiuntė \$50.00 auką Jubiliejaus rengimo išlaidoms padengti. Komitetas nuosirdžiai dėkingas už jautrią paramą. (Pr.)

— Chicago Medžiotojų ir Meškeriojų dešimtmečio Žvėrienės balius įvyks sausio 23 diena, šeštadienį, Jaunimo Centre, 5620 S. Claremont Ave. Gros padidintas Ramonio orkestras. Įėjimas, šilta ir šalta vakarienė — \$5.00 asmeniui. Pradžią 7:00 val. vak. Rezervacijos telefonų 776-8688. (Pr.)

— Tradicinis Operos Balius įvyksta vasario 6 d., 8 val. vak. Inn Motion salėje, 5820 So. Kedzie Ave. Meninę dalį atliks Antrojo Kaimo artistų grupė, kuri pasirodys su nauja programa. Šokiams gros L. Bichnevičiaus vedamas orkestras. Staliukus prašoma užsisakyti kiek galima anksčiau pas Sofiją Džiugienę, tel. WA 5-3682, kuri suteiks ir visas kitas informacijas. Visus lietuviškus nuosirdžiai prašo šiam baliuje dalyvauti. Chicago Lietuvių Opera (Pr.)

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

NEW RESTAURANT — OPENING JA. 1971
Continental Dining, Serving French Crepes and Hungarian Palacsintas, Cocktails and Wines. A unique experience in Dining and Employment Opportunities.
"Applications are now being taken for":
• FOOD PREPARATION — SANITATION
• WAITERS — WAITRESSES — HOSTESS
• HOST — BARTENDER — CASHIER
Applicants must be 21 or over.
Apply in person between 10:00 A. M. to 4:00 P. M.
Monday thru Friday, Call Mr. MEYER — 943-2456
THE MAGIC PAN CREPERIE
60 E. WALTON ST. • CHICAGO, ILL. 60611

radiacijos pradeda nenormaliai augti. Dr. Lewis W. Bayron neseniai Chicagoje įvyksioje AAAS mokslininkų konferencijoje, pasiremdamas John Otto atradimu, aiškino, kad fluorescencinės šviesos taip plačiai vartojamos krautuvėse, ofisuose, dirbtuvėse, mokyklose ir namuose gali turėti į žmones dar neištirtos negiamos įtakos, ypačiai tiems, kurie kasdien valandų valandomis sėdi prieš televizijos ekraną.

Prieš keletą metų Ott jau darė eksperimentus su augalais ir gyvuliukais prie TV ir augalai pradėjo nenormaliai augti, o žiurkės išdėvė. Kai Ott savo patyrimus paskelbė, 1968 metais buvo išleistas federalinės Radiacijos Kontrolės Akto, nustatęs radiacijos maksimalų TV priimtuvuose. Po keleto mėnesių General Electric atšaukė ir atrinko iš paroduvių ir nusipirkusiųjų 154,000 spalvotos TV aparatų, kurie buvo rasti per daug duoda radiacijos.

Nustatyta, kad spalvota TV duoda 3 kartus daugiau radiacijos kaip juoda — balta.

TRUMP AI

— Dail. Magdalenos Stankūnienės darbų parodos atidaryman praėjusį šeštadienį prisirinko nepaprastai daug žmonių, jų tarpe nemažai dailininkų. Čiurlionio galerijoje buvo tikra spūstis. Parodą atidarė skulptoriaus Petras Aleksa. Debiutantė buvo apdovanota gėlėmis. Jau tą patį vakarą dailės mėgėjai nupirko keletą gražių mozaikų. Paroda tęsis iki sausio 24 d. Lankymas savaitės dienomis 7 — 9 v. v. Savaitgaliais — 12 — 9 v. v. Vėliau bus plačiau.

— Sausio 13 d. Brooklyne, N. Y. ligoninėje mirė E. Zateplinskienė, p-ios M. Varnienės sesutė. Palaidota šeštadienį, sausio 16 d. Paliko nuiludę giminės — sesuo Marytė, jos vyras prof. Adomas Varnas ir kt. giminės. Velionės dukra Nauragienė mirė prieš metus laiko.

— New Yorko Lietuvių Dailininkų grupė organizuoja Didžiąją žiemos parodą vasario 13 — 21 d. Kultūros židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. Parodoje su savo darbais yra kviečiami dalyvauti visi Atlanto pakraščio lietuviai dailininkai. Informacijos teikia J. Bagdonas, 85 — 59 88 St., Woodhaven, N. Y. 11421.

— O. Baltūnienė, O. Ivoskienė, I. Veitienė, V. Izickas, C. Mickūnas ir V. Ziaugra įeina į Naujosios Anglijos Baltų draugijos lietuvių delegaciją.

— Muz. Zigmąs Lapinas vadovauja Montrealio lietuvių jaunimo ansamblui "Gintaras". Ansamblyje yra liaudies dainų choras, tautinių šokių grupė ir tautinių muzikos instrumentų orkestras. Sausio 16 d. ansamblis buvo atvykęs į Philadelphia į vietos lietuvių turėjo progos pasigėrėti žavinga liaudies meno pyne. Z. Lapinas dirba aviacijos tyrimo ir tobulinimo srityje.

— Inž. Valdas Adamkus, Federalinės valdžios pareigūnas aplinkos apsaugai keliose valstijose skaitė paskaitą apie

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

NEW RESTAURANT — OPENING JA. 1971
Continental Dining, Serving French Crepes and Hungarian Palacsintas, Cocktails and Wines. A unique experience in Dining and Employment Opportunities.
"Applications are now being taken for":
• FOOD PREPARATION — SANITATION
• WAITERS — WAITRESSES — HOSTESS
• HOST — BARTENDER — CASHIER
Applicants must be 21 or over.
Apply in person between 10:00 A. M. to 4:00 P. M.
Monday thru Friday, Call Mr. MEYER — 943-2456
THE MAGIC PAN CREPERIE
60 E. WALTON ST. • CHICAGO, ILL. 60611

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

• MACHINE OPERATOR
• MILLWRIGHT
• MECHANICS.

For work in Felt Mill Machinery making Dry Felt for Roofing Material.

Apply at
5824 So. ARCHER RD.
SUMMIT, ILLINOIS

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

HOUSEKEEPER
Must be good cook. Live in with family of two adults near North apt., no children. Top salary & home for right person.
Must have references.
Miss ANDERSON 856-6301

DEPENDABLE WOMAN WANTED

One or 2 days a week. Steady. General House work. Light cooking for 1 adult. Excellent transportation.
6800 NORTH
RO 44947

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMA TAVERNA ir mūrinis dviejų aukštų namas. Geras pragyvenimo šaltinis. Dėl kainos susitarsime.
Tel. 847-8935 arba 247-4698.

ateities pavojų gyvybei ir augmenijai dėl aplinkos teršimo ir apie daromas pastangas tam išvengti.

— Amerikos Lietuvių Tarybos posėdis įvyks sausio 20 d. naujose patalpose 2606 W. 63rd St. Be einamųjų reikalų bus svarstomi Vasario 16 minėjimų pavidimas ir Genocido parodos administravimo klausimai.

— Tampas Lietuvių Klubų valdyba, sudaro M. Stonis — pirm., J. Karpis — vicepirm., ir S. Rulienė — sek. Finansų reikalus tvarko I. Zdanienė ir S. Oleick. Šioje gražioje Floridos lietuvių kolonijoje žiemą pralaidžia daugelis čikagiečių, kurie mielai lanko vietinių pobūvių ir parengimus.

— Ona Žilinskaitė — Dailydienė atvyksta iš Syracuse, N. Y. į Lietuvos Valstybinės Operos 50 metų Jubiliejaus Minėjimą Chicagoje ir atsiuntė \$50.00 auką Jubiliejaus rengimo išlaidoms padengti. Komitetas nuosirdžiai dėkingas už jautrią paramą. (Pr.)

— Chicago Medžiotojų ir Meškeriojų dešimtmečio Žvėrienės balius įvyks sausio 23 diena, šeštadienį, Jaunimo Centre, 5620 S. Claremont Ave. Gros padidintas Ramonio orkestras. Įėjimas, šilta ir šalta vakarienė — \$5.00 asmeniui. Pradžią 7:00 val. vak. Rezervacijos telefonų 776-8688. (Pr.)

— Tradicinis Operos Balius įvyksta vasario 6 d., 8 val. vak. Inn Motion salėje, 5820 So. Kedzie Ave. Meninę dalį atliks Antrojo Kaimo artistų grupė, kuri pasirodys su nauja programa. Šokiams gros L. Bichnevičiaus vedamas orkestras. Staliukus prašoma užsisakyti kiek galima anksčiau pas Sofiją Džiugienę, tel. WA 5-3682, kuri suteiks ir visas kitas informacijas. Visus lietuviškus nuosirdžiai prašo šiam baliuje dalyvauti. Chicago Lietuvių Opera (Pr.)

— Ona Žilinskaitė — Dailydienė atvyksta iš Syracuse, N. Y. į Lietuvos Valstybinės Operos 50 metų Jubiliejaus Minėjimą Chicagoje ir atsiuntė \$50.00 auką Jubiliejaus rengimo išlaidoms padengti. Komitetas nuosirdžiai dėkingas už jautrią paramą. (Pr.)

— Tradicinis Operos Balius įvyksta vasario 6 d., 8 val. vak. Inn Motion salėje, 5820 So. Kedzie Ave. Meninę dalį atliks Antrojo Kaimo artistų grupė, kuri pasirodys su nauja programa. Šokiams gros L. Bichnevičiaus vedamas orkestras. Staliukus prašoma užsisakyti kiek galima anksčiau pas Sofiją Džiugienę, tel. WA 5-3682, kuri suteiks ir visas kitas informacijas. Visus lietuviškus nuosirdžiai prašo šiam baliuje dalyvauti. Chicago Lietuvių Opera (Pr.)

— Tradicinis Operos Balius įvyksta vasario 6 d., 8 val. vak. Inn Motion salėje, 5820 So. Kedzie Ave. Meninę dalį atliks Antrojo Kaimo artistų grupė, kuri pasirodys su nauja programa. Šokiams gros L. Bichnevičiaus vedamas orkestras. Staliukus prašoma užsisakyti kiek galima anksčiau pas Sofiją Džiugienę, tel. WA 5-3682, kuri suteiks ir visas kitas informacijas. Visus lietuviškus nuosirdžiai prašo šiam baliuje dalyvauti. Chicago Lietuvių Opera (Pr.)

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIMIS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS

J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

RESTORANAS — VALGYKLA. Dviejų aukštų namas, moderniški ir nauji ireigimai — juddi vieta — labai geras buisnis, lengva aptarnauti.
3 BUTAI ir BIZNIO patalpa. Rinktinė vieta Marquette Parke. \$43,000.
11 BUTŲ MŪRAS, 10 metų. 60 p. sklypas, geros pajamos, puiki vieta.

SIMAITIS REALTY
NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

JUOZAS (JOE) JURAITIS
Nebrangiai ir greitai taiso Volkswagenus, Volvos, Mercedes, Porschus ir kitas užs. ir vietinės gamybos mašinas. Elektroninis tikrinimas, patyrę mechanikai, vilkikas.
RICHMOND AUTO SERVICE
2934 West 63rd St.
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

DAŽAU NAMUS
IS VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus. Pilna apdrauda.
L. RUDIS Tel. CL 4-1050

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobiliai, šaldytuvai, maistas, pinigai.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apšildytuvai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutamčiusius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataliojame. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Essame apdrausti, visas darbas garantuotas.
Skambinkit
LA 1-6047
Išskanavimas veltui, kreipkitės bet kada

SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS